

**ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ
УТИЦАЈА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
МАНАСТИРА СТАРО ХОПОВО И ОБРАЗОВНОГ
ЦЕНТРА СА КОНТАКНИМ ДЕЛОМ ЗОНЕ КУЋА
ЗА ОДМОР ЛОКАЦИЈА 5-11 КО ИРИГ
НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ**

ЈП „ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ“ НОВИ САД

Е - 2827/1

РУКОВОДИЛАЦ ТИМА

др Тамара Зеленовић Васиљевић

ВД ДИРЕКТОРА

Предраг Кнежевић, дипл. правник

Ириг, април 2023. године

РУКОВОДИЛАЦ ТИМА: др Тамара Зеленовић Васиљевић

СТРУЧНИ ТИМ:

Свјетлана Реко, дипл. инж. арх.
мр Рита Барјактаровић, дипл. биол.
Милко Бошњачић, мастер инж. геод.
Далибор Јурица, дипл. инж. геод.
Марија Зец, мастер инж. саобр.
Бранко Миловановић, дипл. инж. мелио.
Зорица Санадер, дипл. инж. елект.
Маринко Гиздавић, инж. елек.
Милан Жижич, дипл. инж. маш.
Наташа Медич Королија, мастер инж. пејз. арх.
Теодора Томин Рутар, дипл. прав.
Бане Свитлица, геод. техничар
Радован Ристић, ел. техничар
Ђорђе Кљајић, геод. техничар
Драгана Матовић, оператер
Душко Ђоковић, копирант

САДРЖАЈ

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	1
I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	2
1. ПОВОД, ПРЕДМЕТ И РАЗЛОГ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ ПЛАНА	2
1.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ	2
1.1.1. Правни основ.....	2
1.1.2. Плански основ.....	4
1.1.2.1. Извод из Просторног плана подручја посебне намене „Фрушка гора“.....	4
1.1.2.2. Извод из Просторног плана општине Ириг.....	10
2. КРАТАК ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА И ЦИЉЕВА ПЛАНА	11
2.1. САДРЖАЈ ПЛАНА	11
2.2. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПЛАНА	13
3. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА НА ПОДРУЧЈУ ОБУХВАТА ПЛАНА	13
4. ОПИС И КРИТЕРИЈУМИ ПОДЕЛЕ НА КАРАКТЕРИСТИЧНЕ ЦЕЛИНЕ ИЛИ ЗОНЕ	16
5. ДЕТАЉНА НАМЕНА ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА И МОГУЋИХ КОМПАТИБИЛНИХ НАМЕНА	16
5.1. ДЕТАЉНА НАМЕНА ПОВРШИНА	16
5.1.1. Шумско земљиште.....	16
5.1.2. Пољопривредно земљиште.....	17
5.1.3. Водно земљиште.....	17
5.1.4. Грађевинско земљиште у Националном парку.....	17
5.1.5. Грађевинско земљиште ван Националног парка.....	18
5.2. БИЛАНС ПОВРШИНА	19
6. ПРОСТОРНА ДИФЕРЕНЦИЈАЦИЈА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	20
7. КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПОЈЕДИНИМ ОБЛАСТИМА И РАЗМАТРАНА ПИТАЊА И ПРОБЛЕМИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ОБУХВАТУ ПЛАНА	20
8. РЕЗУЛТАТИ ПРЕТХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА	21
II ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА	22
1. ОПШТИ ЦИЉ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	22
2. ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	23
3. ИЗБОР ИНДИКАТОРА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	23
4. КОМПАТИБИЛНОСТ ЦИЉЕВА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ СА ЦИЉЕВИМА ПЛАНА	25
III ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ, СА ОПИСОМ МЕРА ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	26
1. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	26
2. НАЧИН НА КОЈИ СУ ВРЕДНОВАНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ УТИЦАЈА	32
3. ВЕРОВАТНОЋА, ИНТЕНЗИТЕТ, СЛОЖЕНОСТ, РЕВЕРЗИБИЛНОСТ, ВРЕМЕНСКА И ПРОСТОРНА ДИМЕНЗИЈА, КУМУЛАТИВНА И СИНЕРГЕТСКА ПРИРОДА УТИЦАЈА ПЛАНА	34
3. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И УНАПРЕЂЕЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ЦИЉУ СПРЕЧАВАЊА И ОГРАНИЧАВАЊА НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА	36
3.1. МЕРЕ У ТОКУ ИЗГРАДЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ ОБЈЕКТА.....	36
3.2. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ.....	36
3.2.1. Мере заштите природних ресурса.....	36
3.2.2. Услови и мере заштите природних добара.....	38
3.2.3. Услови и мере заштите непокретних културних добара.....	40

3.2.4. Мере енергетски ефикасне изградње	42
3.2.5. Општи услови и мере заштите од елементарних непогода, акцидентних ситуација и услови и захтеви за прилагођавање потребама одбране земље.....	44
IV СМЕРНИЦЕ ЗА НИЖЕ ХИЈЕРАРХИЈСКЕ НИВОЕ У ПОСТУПКУ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	45
V ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И МОНИТОРИНГ У ПОСТУПКУ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ПЛАНА	45
1. ОПИС ЦИЉЕВА ПЛАНА	46
2. ИНДИКАТОРИ ЗА ПРАЋЕЊЕ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	46
3. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА.....	49
4. ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ ПОЈАВЕ НЕОЧЕКИВАНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА	52
VI ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ.....	53
1. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ	53
2. ТЕШКОЋЕ ПРИ ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	55
VII ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА	56
VIII ИДЕНТИФИКАЦИЈА МОГУЋИХ ПРЕКОГРАНИЧНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	56
IX ЗАКЉУЧЦИ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	57
ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ	57

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

Извештај о стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације Манастира Старо Хопово и образовног центра са контактним делом зоне кућа за одмор локација 5-11 КО Ириг на животну средину

Списак табела и слика

Табеле

Табела 1: Биланс површина по целинама и зонама са приказом основне и детаљне намене површина	19
Табела 2. Индикатори стратешке процене утицаја Плана	23
Табела 3. Веза између фаза израде Плана и Стратешке процене утицаја	25
Табела 4. Компатибилност циљева Плана и Стратешке процене	26
Табела 5: Планска решења обухваћена стратешком проценом утицаја.....	28
Табела 6. Процена утицаја сектора Плана у односу на циљеве стратешке процене утицаја у односу на варијантна решења.....	31
Табела 7. Карактеристике утицаја у фази изградње планиране инфраструктуре и објекта који су предмет израде Плана	33
Табела 8. Карактеристике утицаја у фази експлоатације планираних инфраструктурних и других објекта који су предмет Плана	34
Табела 9. Вредновање карактеристика утицаја Плана	35
Табела 10. Идентификација могућих кумулативних и синергетских ефеката	35
Табела 11: Највиши дозвољени нивои спољне буке LAeq у dB	49

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10) утврђена је обавеза да се стратешка процена утицаја на животну средину, поред осталих, врши и за планове у области просторног и урбанистичког планирања. Законом су утврђени услови, начин и поступак вршења процене утицаја планова на животну средину, у циљу обезбеђивања заштите животне средине и унапређивања одрживог развоја, интегрисањем основних начела заштите животне средине у поступак припреме и усвајања планског документа.

На основу Одлуке о изради Плана детаљне регулације Манастира Старо Хопово и образовног центра са контактним делом зоне кућа за одмор локација 5-11 КО Ириг („Службени лист општина Срема“, бр. 44/21 и 31/22), приступило се изради Плана детаљне регулације Манастира Старо Хопово и образовног центра са контактним делом зоне кућа за одмор локација 5-11 КО Ириг (у даљем тексту: План). Саставни део Одлуке о изради Плана је Решење о изради Стратешке процене утицаја Манастира Старо Хопово и образовног центра са контактним делом зоне кућа за одмор локација 5-11 КО Ириг, које је донела Служба за имовинско правне послове и урбанизам Општинске управе општине Ириг, број 04-350-25/2021, од 29.11.2021. године и број: 04-350-25/2021, од 25.12.2022. године (у даљем тексту: Стратешка процена).

За носиоца израде Извештаја о стратешкој процени одређен је ЈП „Завод за урбанизам Војводине“ Нови Сад, Железничка 6/III.

Извештајем о стратешкој процени су, на основу мултидисциплинарног начина рада, вредновани и процењени могући значајни утицаји на животну средину до којих може доћи имплементацијом Плана и дат је предлог мера за смањење негативних утицаја на животну средину.

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

1. ПОВОД, ПРЕДМЕТ И РАЗЛОГ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ ПЛАНА

Стратешка процена је процес којим се интегришу циљеви и принципи одрживог развоја у планове, с циљем избегавања, спречавања или ограничавања негативних утицаја на животну средину, здравље људи, биодиверзитет, природна и створена добра.

Разлози за вршење стратешке процене су сагледавање свих промена у просторно-функционалној организацији простора које се планирају предметним Планом, а које могу имати утицаја на стање животне средине.

Извештајем о стратешкој процени врши се процена планираних активности и дефинисање мера заштите животне средине које је неопходно спровести како би се евентуални негативни утицаји на животну средину свели на минимум.

У складу са законским одредбама и праксом стратешке процене, овај Извештај о стратешкој процени структурално обрађује:

- (1) полазне основе стратешке процене (амбијентални оквир за обављање стратешке процене);
- (2) циљеве и индикаторе (аналитички и циљни оквир за анализу и дијагнозу стања, дефинисања проблема и проналажења решења);
- (3) стратешку процену утицаја (у ужем смислу – дефинисање матричног оквира процене);
- (4) смернице за ниже хијерархијске нивое (утврђивање смерница, стратешког и хијерархијског оквира за обављање процена утицаја у току спровођења Плана);
- (5) програм праћења стања животне средине (мониторинг – оквир за праћење спровођења Плана, односно очекиваних ефеката, стварних утицаја и новог стања на планском подручју);
- (6) коришћену методологију и тешкоће у изради (концептуални и методолошки оквир коришћен у току израде стратешке процене, односно објективне тешкоће које су утицале на стратешку процену);
- (7) начин одлучивања (оквир у коме су доношене одлуке, односно учешће јавности у поступку стратешке процене);
- (8) закључна разматрања и напомене (синтезни оквир стратешке процене са визијом за спровођење и унапређење стратешке процене).

1.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ

1.1.1. Правни основ

Непосредан повод за израду Извештаја о стратешкој процени утицаја је обавеза произашла из Одлуке о изради Плана детаљне регулације Манастира Старо Хопово и образовног центра са контактним делом зоне кућа за одмор локација 5-11 КО Ириг („Службени лист општина Срема“, бр. 44/21 и 31/22), чији саставни део је Решење о изради Стратешке процене утицаја Манастира Старо Хопово и образовног центра са контактним делом зоне кућа за одмор локација 5-11 КО Ириг, које је донела Служба за имовинско правне послове и урбанизам Општинске управе општине Ириг, број 04-350-25/2021, од 29.11.2021. године и број: 04-350-25/2021, од 25.12.2022. године.

План се израђује на основу Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09 - испр., 64/10 - одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 - одлука УС, 50/13 - одлука УС, 98/13 - одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 - др. закон, 9/20 и 52/21) и Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС“ број 32/19), те пратећих закона:

- Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка, 14/16, 95/18-др. закон и 71/21);
- Закон о националним парковима („Службени гласник РС“, бр. 84/15 и 95/18);
- Закон о култури („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 13/16, 30/16-исправка, 6/20, 47/21 и 78/21);
- Закон о културним добрима („Службени гласник РС“, бр. 71/94, 52/11-др. закон, 52/11-др. закон и 99/11-др. закон, 6/20, 35/21-др. пропис и 129/21 – др. закон);
- Закон о културном наслеђу („Службени гласник РС“, број 129/21);
- Закон о територијалној организацији Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 129/07, 18/16, 47/18 и 9/20-др. закон);
- Закон о државном премеру и катастру („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 18/10, 65/13, 15/15-УС, 96/15, 113/17-др. закон, 27/18-др. закон и 9/20-др. закон);
- Закон о поступку уписа у катастар непокретности и водова („Службени гласник РС“, број 41/18, 95/18, 31/19 и 15/20);
- Закон о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, бр. 129/07, 83/14-др. закон, 101/16-др. закон, 47/18 и 111/21-др. закон);
- Закон о јавним службама („Службени гласник РС“, бр. 42/91, 71/94, 79/05-др. закон и 83/14-др. закон);
- Закон о експропријацији („Службени гласник РС“, бр. 53/95, 23/01-СУС, „Службени лист СРЈ“, број 16/01-СУС и „Службени гласник РС“ број 20/09, 55/13-УС и 106/16 – аутентично тумачење);
- Закон о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС“, бр. 62/06, 65/08-др. закон, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18-др. закон);
- Закон о пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС“, бр. 41/09, 10/13-др. закон, 101/16, 67/21-др. закон и 114/21);
- Закон о дивљачи и ловству („Службени гласник РС“, број 18/10 и 95/18-др. закон);
- Закон о шумама („Службени гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18-др. закон);
- Закон о шумама („Службени гласник РС“ бр. 46/91, 83/92, 53/93-др. закон, 54/93, 60/93-исправка, 67/93-др. закон, 48/94-др. закон, 54/96, 101/05-др. закон, престао да важи осим одредби чл. 9. до 20.);
- Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18-др. закон);
- Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 46/91, 53/93, 53/93-др. закон, 67/93-др. закон, 48/94-др. закон, 54/96, 101/05-др. закон, престао да важи осим одредаба чл. 81. до 96.);
- Закон о туризму („Службени гласник РС“, број 17/19);
- Закон о угоститељству („Службени гласник РС“, број 17/19);
- Закон о спорту („Службени гласник РС“, број 10/16);
- Закон о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС“, број 101/15, 95/18-др. закон и 40/21);
- Закон о путевима („Службени гласник РС“, број 41/18 и 95/18-др. закон);
- Закон о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС“, бр. 41/09, 53/10, 101/11, 32/13-УС, 55/14, 96/15-др. закон, 9/16-УС, 24/18, 41/18, 41/18-др. закон, 87/18, 23/19 и 128/20-др. закон);
- Закон о превозу путника у друмском саобраћају („Службени гласник РС“, бр. 68/15, 41/18, 44/18-др. закон, 83/18, 31/19 и 9/20);
- Закон о енергетици („Службени гласник РС“, број 145/14, 95/18-др. закон и 40/21);
- Закон о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 57/11, 80/11-исправка, 93/12 и 124/12, престао да важи осим одредаба члана 13. став 1. тачка б) и став 2. у делу који се односи на тачку б) и члан 14. став 2.);
- Закон о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, бр. 44/10, 60/13-УС, 62/14 и 95/18-др. закон);
- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др. закон, 43/11-УС, 14/16, 76/18 и 95/18-др. закон);
- Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 25/15 и 109/21);

- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10);
- Закон о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 36/09);
- Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 10/13 и 26/21-др. закон);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“, број 96/21);
- Закон о заштити земљишта („Службени гласник РС“, број 112/15);
- Закон о здравственој заштити („Службени гласник РС“, бр. 25/19, осим одредбе члана 115. став 1. тачка 2) овог закона, која се примењује истеком 36 месеци од дана ступања на снагу овог закона);
- Закон о заштити од нејонизујућих зрачења („Службени гласник РС“, број 36/09);
- Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 14/16 и 95/18-др. закон);
- Закон о биоцидним производима („Службени гласник РС“, бр. 109/21);
- Закон о хемикалијама („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 92/11, 93/12 и 25/15);
- Закон о цевоводном транспорту гасовитих и течних угљоводоника и дистрибуцији гасовитих угљоводоника („Службени гласник РС“, број 104/09),
- Закон о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима („Службени гласник РС“ бр. 44/77, 45/85 и 18/89 и „Службени гласник РС“, бр. 53/93, 67/93, 48/94, 101/05 -др закон и 54/15 - др. закон; престао да важи у делу којим се уређује област запаљивих и горивних течности и запаљивих гасова);
- Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, број 87/18);
- Закон о транспорту опасне робе („Службени гласник РС“, бр. 104/16, 83/18, 95/18-др. закон и 10/19-др. закон);
- Закон о одбрани („Службени гласник РС“, бр. 116/07, 88/09, 88/09-др. закон, 104/09-др. закон, 10/15 и 36/18);
- Закон о заштити од пожара („Службени гласник РС“, бр. 111/09, 20/15, 87/18 и 87/18-др. закон);
- Закон о одбрани од града („Службени гласник РС“, број 54/15);
- Уредба о категоризацији државних путева („Службени гласник РС“, бр. 105/13, 119/13 и 93/15);
- Уредба о класификацији вода („Службени гласник РС“, број 5/68);
- Уредба о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 67/11, 48/12 и 1/16);
- Уредба о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, број 102/10);
- Уредба о режимима заштите („Службени гласник РС“, број 31/12);
- Уредба о утврђивању локација метеоролошких и хидролошких станица државних мрежа и заштитних зона у околини тих станица, као и врсте ограничења која се могу увести у заштитним зонама („Службени гласник РС“, број 34/13) и др.

као и други законски и подзаконски акти који на директан или индиректан начин регулишу ову област.

1.1.2. Плански основ

Услови и смернице од значаја за израду Плана дати су плановима вишег реда:

- Просторним планом подручја посебне намене „Фрушка гора“ („Службени лист АП Војводине“, број 8/19) и
- Просторним планом општине Ириг („Службени лист општина Срема“, бр. 31/21, 38/21 и 38/22-исправка).

1.1.2.1. Извод из Просторног плана подручја посебне намене „Фрушка гора“

Према графичком делу Просторног плана подручја посебне намене „Фрушка гора“ (у даљем тексту: Просторни план):

- северни, мањи део подручја обухвата Плана се налази у граници подручја посебне намене „Фрушка гора“:

- већим делом у просторној целини „Национални парк“,
- мањим делом у просторној целини „Подручје непосредног утицаја на Национални парк,
- а јужни, већи део обухвата Плана се налази у „Подручју ван посебне намене“ – „Подручју утицаја на посебну намену“.

Подручје обухвата Плана које се налази у посебној намени „Фрушка гора“ се налази у подцелини „Источни део централног масива“ и обухвата део:

- пољопривредног земљишта (остало пољопривредно земљиште),
- шумског земљишта (шума и шумско земљиште у Националном парку),
- водног земљишта (поток за који је планирана регулација),
- грађевинског земљишта (комплекс манастира, туристичко-рекреативни комплекс и грађевинско земљиште за инфраструктуру – општински пут),
- режима заштите 3. степена, Емералд подручја, IPA подручја, IBA подручја, РВА подручја,
- зоне сеизмичког интензитета 7 EMC-98.

Катастарска парцела број 495 КО Ириг на којој је Манастир Старо Хопово, непокретно културно добро (НКД) од изузетног значаја, чини ужу зону заштите манастира. Подручје обухвата Плана које је у посебној намени „Фрушка гора“ се у целости налази у граници заштићене околине манастира, као и у подручју Просторно културно – историјске целине „Фрушка гора са манастирима и другим споменицима“, непокретног културног добро од изузетног значаја.

За пољопривредно, шумско и водно земљиште дата је директна примена Просторног плана, а за грађевинско земљиште: комплекс манастира, туристичко-рекреативни комплекс и општински пут прописана је обавезна израда одговарајућег урбанистичког плана на основу смерница и мера заштите утврђених Просторним планом.

Према Просторном плану:

- Граница подручја обухвата одговарајућег урбанистичког плана Просторним планом је дата као оквирна, а дефинише се у складу са процедуром регулисаном Законом о планирању и изградњи. Израдом одговарајућег урбанистичког плана дозвољена је корекције основне намене дефинисане Просторним планом, уз обавезну примену правила уређења, смерница и мера заштите утврђених Просторним планом.
- Дефинисани су центри верског туризма (ЦВТ), српски православни манастири: „(4) Старо Хопово“.
- На шумском земљишту - шуме и шумско земљиште Националног парка дозвољена је изградња само објеката управљача (објекти намењени газдовању шумама, дивљачи и остваривању општекорисних функција шума: шумарске куће, ловачке колибе и објекти ловне привреде).
- На пољопривредном земљишту - остало пољопривредно земљиште у Националном парку забрањена је изградња објеката.
- На водном земљишту дозвољена је изградња само инфраструктурних мрежа и објеката у складу са Просторним планом.
- За сво грађевинско земљиште дају се правила уређења по центрима туристичког развоја, осим за грађевинско земљиште за линијску саобраћајну инфраструктуру.
- За грађевинско земљиште које је у обухвату Плана прописана је обавезна израда одговарајућег урбанистичког плана на основу смерница и мера заштите утврђених Просторним планом.

Од туристичких производа, атрактивности и облика туризма у центру туристичког развоја „Манастир Старо Хопово“ дате су:

- културно тематске руте: манастири; културно-историјско наслеђе; пут вина и др.,
- рурални туризам: живети као локалци; салаши; активности везане уз природу (брање воћа, грожђа, лековитог биља и сл.) и др.,
- етнотуризам: етно галерије; гастрономија; обичаји; стари занати и др.,
- манифестације и догађаји: славе; сабори; музичке свечаности и спортска такмичења.

За потребе задовољавања специфичних потреба туриста, као и запослених и становништва насеља која се налазе или гравитирају центру верског туризма неопходно је обезбедити услове за рад јавних служби из следећих области:

- социјалне заштите: деце, старих лица и/или лица са посебним потребама,
- културе: културно-едукативни садржаји у функцији Националног парка, истраживачки пунктови и тематске музејске збирке.

Фрушкогорски манастири, споменици културно – историјског наслеђа и чувари културне баштине овог подручја су дестинације где се највише развија поклонички туризам (туризам повезан са вером).

Подручје центара верског туризма: „Манастир Старо Хопово“, поред поклоничног туризма, у њему треба развијати и екотуризам: едукација; пешачење; бициклизам; активности везане уз природу (посматрање животиња, пчеларство и сл.).

У центрима верског туризма препоручује се и „образовни туризам“, едукација у: традиционалним занатима, спремању традиционалних јела, коришћењу зачинског и лековитог биља, чување традиционалних обичаја, фолклора и сл. У складу са напред наведеним ове центре у планском периоду треба развијати.

Да би се ови центри заједно са околином (контактном зоном) даље развијали, неопходно је унапредити постојећу и изградити нову туристичку инфраструктуру и супраструктуру (реконструкција/изградња и уређење: приступних путева, паркинг површина, бициклистичких стаза, излетничких и планинарских стаза, јавних зелених површина и сеоских тргова, опремање туристичком сигнализацијом, пренамена породичних стамбених објеката и кућа за одмор у туристичке апартмане и пансионе, изградња кампова и др.).

Просторним планом дате су смернице за израду одговарајућег урбанистичког плана за комплекс манастира у Националном парку:

- За потребе дефинисања новог грађевинског земљишта за комплекс манастира, за потребе регулације јавних површина (приступног пута, потока и сл.), начина обезбеђења приступа комплекса манастиру (и другим садржајима у окружењу), дефинисања начина опремања туристичком инфраструктуром, дефинисања додатних мера за заштиту и презентацију подручја, као и за потребе изградње нових објеката и организовање нових садржаја за потребе манастирске заједнице, обавезна је израда одговарајућег урбанистичког плана, према смерницама из Просторног плана и у складу са условима накнадно прибављеним од надлежних органа и других организација у чијој је надлежности њихово издавање.
- Просторним планом дата је прелиминарна граница подручја обухвата одговарајућег урбанистичког плана, а граница подручја обухвата дефинисаће се у складу са конкретним захтевима и у складу са процедуром регулисаном Законом о планирању и изградњи, уз сагледавање зоне заштите и заштићене околине манастира.
- При изради одговарајућег урбанистичког плана за комплекс манастира обавезна је примена свих мера заштите дефинисаних Просторним планом.
- Унутар манастирских комплекса обезбедити услове за обављање пратећих делатности монашке заједнице (делатност библиотеке, поставке музејске ризнице, етнолошке радионице и сл.), а које неће негативно утицати на презентацију непокретног културног добра.
- За све приступне путеве до манастирских комплекса обезбедити одговарајућу ширину коридора у складу са законском и подзаконском регулативом, као и техничким прописима и препорукама.
- У манастирском комплексу дефинисати коридор потока уз обезбеђење услова за прихват површинских вода, услова за одржавање потока, дефинисање неопходних прелаза преко потока и услова заштите природе за еколошки коридор. Уз поток планирати пешачку и/или бициклистичку стазу, као и заштитни зелени појас.

- Израдом одговарајућег урбанистичког плана обезбедити прикључење планираних објеката на комуналну, енергетску и ЕК инфраструктуру, као и опремање манастирског комплекса истом.

Просторним планом дате су смернице за израду одговарајућег урбанистичког плана за туристичко-рекреативни комплекс у Националном парку:

- За потребе дефинисања новог грађевинског земљишта уз постојећи туристичко-рекреативни комплекс, за потребе дефинисања новог грађевинског земљишта за туристичко-рекреативни комплекс на шумском и пољопривредном земљишту, за потребе регулације јавних површина (приступног пута, потока и сл.), начина обезбеђења приступа туристичко-рекреативном комплексу, дефинисања начина опремања туристичком инфраструктуром, дефинисања додатних мера за заштиту и презентацију подручја, као и за потребе изградње нових објеката и организовање нових садржаја или повећања постојећих капацитета у туристичко-рекреативном комплексу, неопходна је израда одговарајућег урбанистичког плана, према смерницама из Просторног плана и у складу са условима прибављеним од надлежних завода за заштиту, од надлежних органа и других организација у чијој је надлежности издавање услова. Просторним планом дата је прелиминарна граница подручја обухвата одговарајућег урбанистичког плана, а граница подручја обухвата дефинисаће се у складу са конкретним захтевима и у складу са процедуром регулисаном Законом о планирању и изградњи.
- При изради одговарајућег урбанистичког плана обавезна је примена свих мера заштите дефинисаних Просторним планом.
- У складу са исказаним захтевом за сваку појединачну локацију израдом одговарајућег урбанистичког плана дефинисати услове за уређење и изградњу:
 - отворених простора за прихват очекиваног броја посетилаца (колско-манипулативне и паркинг површине, бицикличке и пешачке стазе и платои, летње позорнице, видиковци и сл.);
 - спортско-рекреативних терена: отворених (за подручје Националног парка препорука је да се користе природни материјали), по потреби и затворених, као засебних објеката или као пратећих садржаја угоститељском објекту;
 - угоститељских објеката за смештај и угоститељских објеката за исхрану и пиће, уз напомену да је дозвољена изградња угоститељских објеката само ако је одвођење отпадних вода и привремено одлагање комуналног отпада решено на адекватан начин.
- Инфраструктурних мрежа и објеката у складу са очекиваним капацитетима потрошње (инфраструктурну мрежу изводити само подземно).
- Максимална спратност главних објеката је П+З+Пк (приземље + три спрата + поткровље) односно, максимално П + 4 (приземље + четири спрата).
- Изградња подрумских, сутеренских етажа је дозвољена само ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе. При планирању објеката водити рачуна да се максимално испоштује конфигурација терена тј., пад терена треба да прати и каскадна изградња објеката. Препоручује се изградња кровова са косим кровним равнима које прате пад терена, али дозвољена је и изградња равних зелених кровова. Обезбедити минимално 40% слободних зелених површина.
- За паркирање возила за сопствене потребе (за запослене и кориснике услуге) мора се, у складу са потребама, обезбедити одговарајући паркинг простор за путничка и друга очекивана возила у оквиру комплекса.

Према Просторном плану за „Подручје ван посебне намене“ – „Подручју утицаја на посебну намену“ важи „Примена планских докумената ЈЛС уз обавезну примену смерница и мера заштите утврђених Просторним планом“.

Саобраћајна инфраструктура: Државни и општински путеви ће се реконструисати/градити уз придржавање законске и подзаконске регулативе и услова надлежног предузећа - управљача над предметним јавним путевима.

Изградња и одржавање осталих приступних путева изводи се у складу са важећом регулативом и техничким прописима (SRPS за путеве са малим саобраћајем).

За све интервенције на путној мрежи без обзира на категорију саобраћајнице, која би захтевала ангажовање новог земљишта за реализацију путева и њихових елемената, у складу са законском регулативом, обавезна је израда одговарајућег урбанистичког плана и пројектно-техничке документације (идејни и главни пројекти).

Водна инфраструктура: Снабдевање насеља водом у планском периоду усмериће се на проширење и међусобно повезивање регионалних система за снабдевање водом становништва. Даље ширење система биће у складу са могућностима ефикасног прикључења појединих насеља, чији ће се локални системи задржавати као допуна система у шпигелима потрошње.

Основни задатак канализационог система је потпуна хидротехничка санитација урбаних простора. Фекални канализациони системи треба да прикупе и одведу ван територије све отпадне воде формиране при употреби и коришћењу. Туристички локалитети и центри ће проблем одвођења отпадних вода решавати преко компактних мини уређаја за биолошко пречишћавање, или ће се отпадне воде евакуисати у бетонске водонепропусне септичке јаме које ће се периодично празнити аутоцистернама, ангажовањем надлежне комуналне организације, а садржај одвозити на депонију.

Електроенергетска инфраструктура: На постојећим објектима дистрибутивног система електричне енергије (у даљем тексту: ДСЕС) планирају се радови на одржавању, адаптацији и реконструкцији, у циљу очувања поузданог и сигурног напајања конзумног подручја, увођења у систем даљинског управљања, промене назначеног напона, као и ради повећања капацитета ДСЕС због потреба постојећих и нових корисника ДСЕС.

У оквиру посебне намене, у режиму III степена заштите Националног парка, могућа је изградња подземне електроенергетске инфраструктуре уз постојећу инфраструктуру, за потребе одрживог коришћења и управљања заштићеним подручјем, одржавање постојећих објеката и постојећих садржаја (зона кућа за одмор, туристичко-рекреативних локалитета, културно-историјских објеката и др.).

Електронска комуникациона инфраструктура: Електронска комуникациона мрежа, која је у функцији развоја подручја посебне намене, у складу са постављеним циљем ће се развијати као савремени систем, што подразумева увођење најсавременијих технологија у области електронских комуникација, модернизацију постојеће инфраструктуре и објеката, изградњу широкопојасне мреже на свим нивоима, закључно са локалним и крајњим корисницима, уз употребу најсавременијих медијума преноса.

У оквиру подручја посебне намене, у режиму заштите III степена Националног парка, могућа је изградња подземне електронске комуникационе инфраструктуре уз постојећу инфраструктуру, за потребе одрживог коришћења и управљања заштићеним подручјем, одржавање постојећих објеката и постојећих садржаја (зона кућа за одмор, туристичко – рекреативних комплекса, културно - историјских објеката и др.).

Термоенергетска инфраструктура: У подручју посебне намене потрошачи топлотне енергије као енергент за производњу исте могу користити електричну енергију, чврста и течна горива (дрво, пелет, лако лож уље), биогаз, ТНГ (течни нафтни гас) и природни гас.

Постојећа гасоводна инфраструктура у подручју посебне намене, својим положајем и капацитетом пружа могућност даљег ширења и развоја у циљу задовољења крајњих корисника на овом простору и шире.

Нови корисници природног гаса на овом простору могу се прикључити на постојећу гасоводну инфраструктуру, изградњом дистрибутивне гасоводне мреже од постојеће гасне мреже до потрошача, а у складу са условима надлежног дистрибутера за гас, као и одредбама важећих правилника који уређују област изградње и уређења гасоводне инфраструктуре.

Обновљиви извори енергије: У оквиру посебне намене могуће је коришћење обновљивих извора енергије за производњу електричне и топлотне енергије: соларне енергије (постављање соларних панела на постојеће и планиране објекте), хидрогеотермалне енергије, биомасе и биогаса, а у складу са условима заштите природе, ради снабдевања енергијом појединачних локалитета.

Заштита природних добара: У оквиру Националног парка (НП) „Фрушка гора“ и у његовој заштитној зони, спровести мере заштите које су прописане Студијом заштите НП „Фрушка гора“ (Предлог за успостављање заштите природних вредности, у поступку израде Закона о Националним парковима, Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад, 2015 године).

Режим заштите III степена обухвата измењене екосистеме, постојеће објекте и инфраструктуру, туристичке и викенд зоне, као и просторе одрживог коришћења простора. У режиму заштите III степена забрањена је изградња објеката за депоновање опасног отпада, радови и активности који могу имати значајан неповољан утицај на геоморфолошке, хидролошке и педолошке карактеристике, живи свет, животну средину, еколошки интегритет и естетска обележја предела, забрањене су све радње којим би се узнемиравао свет животиња, биљака и гљива, чиста сеча шума, возња возила на моторни погон изван простора предвиђених за то, као и обављање осталих активности којим би се могле нарушити природне вредности Националног парка.

Заштита непокретних културних добара и добара под претходном заштитом: У „Прилогу“ Просторног плана дати су услови и мере заштите за Просторно културно-историјску целину „Фрушка гора са манастирима и другим споменицима културе“ и графички приказ границе просторно културно – историјске целине са границама I и II зоне заштите. Услови дати за Просторно културно-историјску целину „Фрушка гора са манастирима и другим споменицима културе“ ће се примењивати тек након доношења новог акта о заштити и проглашењу Просторно културно-историјске целине „Фрушка гора са манастирима и другим споменицима културе“. За све комплексе манастира, непокретна културна добра од изузетног значаја и историјски значајна места из Народноослободилачке борбе на Фрушкој гори, обавезна је израда одговарајућег планског документа, који обухвата непокретно културно добро и његову заштићену околину.

За све интервенције на непокретним културним добрима и добрима под претходном заштитом и њиховој заштићеној околини, у заштићеној околини, у смислу изградње, конзервације и рестаурације, инфраструктурних радова и израде планске документације прибавити услове и мере техничке заштите надлежне установе заштите културних добара.

У ужој зони заштите манастирских комплекса од изузетног значаја, могућа је доградња постојећих објеката и обнова недостајућих објеката у функцији манастира, а на локацијама где су постојали у фази пре оштећења у Другом светском рату, првенствено објеката економске намене, по посебним условима заштите, без угрожавања визура ка оригиналној структури манастира, визура на прилазу манастирима, без повећања постојеће спратности у структури комплекса манастира односио максимално По+П+1 и уз обавезно поштовање наведених одредница за материјализацију и стилски израз. У ужој зони заштите манастирских комплекса могу се подићи вртови и ограде, помоћни приземни објекти до 20% бруто површине постојеће структуре објекта у манастиру и гробне капеле, по посебним условима заштите, чија архитектура и стилски израз одговара стилу манастирског комплекса, уз очување визура ка манастирском комплексу и поштовање свих наведених принципа материјализације.

У зони заштићене околине манастирских комплекса без угрожавања визура ка манастирском комплексу и обавезно поштовање оригиналне материјализације дозвољена је изградња инфраструктурних објеката (нпр трафостаница, мернорегулационих станица, далеководи и сл.), као и објеката туристичке инфраструктуре коју чине паркинзи, сувенирнице, објекти за пријем и боравак посетилаца и слично.

1.1.2.2. Извод из Просторног плана општине Ириг

Према Просторном плану општине Ириг (у даљем тексту: ППО):

- северни, мањи део подручја обухвата Плана се налази у граници Националног парка „Фрушка гора“, за који се примењује Просторни план подручја посебне намене „Фрушка гора“,
- а јужни, већи део подручја обухвата Плана се налази у подручју за које се примењују правила уређења и грађења дефинисана ППО, по намени дефинисан као грађевинско земљиште изван грађевинског подручја - „зона кућа за одмор“ и то:
 - мањим делом зона кућа за одмор „2“ (локација 5₁₁) која се налази у граници подручја посебне намене „Фрушка гора“ и већим делом зона кућа за одмор „4“ (локација 5₁₁),
 - које се налази у туристичком подручју „Иришко винско подручје“ кроз који пролази вински пут (општински пут).

Правцем југ-север кроз планско подручје пролази општински пут у чијем коридору се налази оптички кабл постојећи подземни.

Посматрано подручје се налази у:

- подручју од међународног значаја за биљке (ІРА);
- подручју од међународног значаја за птице (ІВА);
- одабраном подручју од међународног значаја за дневне лептире (РВА);
- зони сеизмичког интензитета 7 по ЕМС-98 својим северним делом, а јужним делом у зони сеизмичког интензитета 7-8 по ЕМС-98.

ППО дефинише смернице за израду плана детаљне регулације за зону кућа за одмор:

- „За потребе дефинисања регулације јавних површина (приступног пута, потока и сл.), дефинисања површина компатибилних намена у оквиру зоне кућа за одмор, начина обезбеђења приступа грађевинској парцели, односно грађевинском комплексу, дефинисања начина опремања туристичком и другом инфраструктуром, дефинисања додатних мера за заштиту подручја, као и за потребе изградње објеката компатибилних намена, организовање нових садржаја или повећања постојећих капацитета, неопходна је израда плана детаљне регулације, према смерницама из Плана и у складу са условима прибављеним од надлежних завода за заштиту, од надлежних органа и других организација у чијој је надлежности издавање услова.“
- Израдом плана обезбедити услове за изградњу објеката за одмор и повремено становање (кућа за одмор). Минимална величина грађевинске парцеле намењене изградњи куће за одмор је 1000 m², а минимална ширина парцеле је 15 m.“
- Компатибилни садржаји, који се могу формирати у оквиру дефинисаних викенд зона кроз израду плана детаљне регулације су: винарије и туристичко-рекреативни комплекс (садржаји у функцији угоститељства, рекреације и активног туризма - излетнички, спортско-рекреативни, едукативни).
- Увођењем нових садржаја у зону кућа за одмор не сме се нарушити примарна намена „зона кућа за одмор“. У зонама кућа за одмор израдом планског докумената дефинисати коридоре јавних саобраћајних површина, минималне ширине од 8 m, у оквиру којих дефинисати начин инфрастр.опремања за потребе планираних садржаја.
- При изради плана детаљне регулације обавезна је примена свих мера заштите дефинисаних Планом. Обавезно је извести примењена геолошка истраживања (инжењерскогеолошка-геотехничка и хидрогеолошка истраживања геолошке средине за потребе пројектовања и изградње објеката, заштите животне средине и природних добара и објеката геонаслеђа, санације и рекултивације терена), ради дефинисања инжењерскогеолошких-геотехничких услова изградње и/или санације, као и других карактеристика геолошке средине.“

- „Максимална спратност главних објеката је П+1+Пк (приземље + један спрат + поткровље). Изградња подрумских, сутеренских етажа је дозвољена само ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе. При планирању објеката водити рачуна да се максимално испоштује конфигурација терена тј., пад терена треба да прати и каскадна изградња објеката. Препоручује се изградња кровова са косим кровним равнима које прате пад терена, али дозвољена је и изградња равних зелених кровова. Обезбедити минимално 40% слободних зелених површина.
- За паркирање возила за сопствене потребе (за запослене и кориснике услуге) мора се, у складу са потребама, обезбедити одговарајући паркинг простор за путничка и друга очекивана возила у оквиру комплекса.“

2. КРАТАК ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА И ЦИЉЕВА ПЛАНА

2.1. САДРЖАЈ ПЛАНА

Текстуални део Плана, у складу са прописима који дефинишу садржину планских докумената, садржи следеће елементе (преглед основних поглавља Плана):

Текстуални део:

УВОД

ОПШТИ ДЕО

1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ

1.1. ПРАВНИ ОСНОВ

1.2. ПЛАНСКИ ОСНОВ

1.2.1. Извод из Просторног плана подручја посебне намене „Фрушка гора“

1.2.2. Извод из Просторног плана општине Ириг

2. ОПИС ОБУХВАТА ПЛАНА И ГРАНИЦЕ ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА

2.1. ОПИС ОБУХВАТА ПЛАНА

2.2. ПОПИС КАТАСТАРСКИХ ПАРЦЕЛА У ОБУХВАТУ ПЛАНА

3. ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ

ПЛАНСКИ ДЕО

I ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА

1. КОНЦЕПЦИЈА УРЕЂЕЊА

2. ОПИС И КРИТЕРИЈУМИ ПОДЕЛЕ НА КАРАКТЕРИСТИЧНЕ ЦЕЛИНЕ ИЛИ ЗОНЕ СА ОСНОВНОМ НАМЕНОМ ПОВРШИНА

3. ДЕТАЉНА НАМЕНА ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА И МОГУЋИХ КОМПАТИБИЛНИХ НАМЕНА

3.1. ДЕТАЉНА НАМЕНА ПОВРШИНА

3.1.1. Шумско земљиште

3.1.2. Пољопривредно земљиште

3.1.3. Водно земљиште

3.1.4. Грађевинско земљиште у Националном парку

3.1.5. Грађевинско земљиште ван Националног парка

3.2. БИЛАНС ПОВРШИНА

4. ПОПИС ПАРЦЕЛА И ОПИС ЛОКАЦИЈА ЗА ЈАВНЕ ПОВРШИНЕ, САДРЖАЈЕ И ОБЈЕКТЕ

5. РЕГУЛАЦИОНЕ ЛИНИЈЕ ПОВРШИНА ЈАВНЕ НАМЕНЕ И ГРАЂЕВИНСКЕ ЛИНИЈЕ СА ЕЛЕМЕНТИМА ЗА ОБЕЛЕЖАВАЊЕ НА ГЕОДЕТСКОЈ ПОДЛОЗИ

5.1. ПЛАН РЕГУЛАЦИЈЕ

5.2. ПЛАН НИВЕЛАЦИЈЕ

6. ПЛАН И ПРЕДЛОГ ПАРЦЕЛАЦИЈЕ

6.1. ПЛАН ПАРЦЕЛАЦИЈЕ ПОВРШИНА ЈАВНЕ НАМЕНЕ

6.2. ПРЕДЛОГ ПАРЦЕЛАЦИЈЕ У КОМПЛЕКСУ МАНАСТИРА СТАРО ХОПОВО

7. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ

8. КОРИДОРИ, КАПАЦИТЕТИ И УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ИНФРАСТРУКТУРЕ И ЗЕЛЕНИЛА СА УСЛОВИМА ЗА ПРИКЉУЧЕЊЕ И УСЛОВИМА ЗА УРЕЂЕЊЕ ЗЕЛЕНИХ И СЛОБОДНИХ ПОВРШИНА

8.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

8.1.1. Услови за уређење саобраћајне инфраструктуре

8.1.2. Услови за изградњу саобраћајне инфраструктуре

8.1.3. Услови за прикључење на саобраћајну инфраструктуру

8.2. ВОДНА И КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА

- 8.2.1. Услови за уређење водне и комуналне инфраструктуре
- 8.2.2. Услови за изградњу водне и комуналне инфраструктуре
- 8.2.3. Услови за прикључење на водну и комуналну инфраструктуру
- 8.3. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА
- 8.3.1. Услови за уређење електроенергетске инфраструктуре
- 8.3.2. Услови за изградњу електроенергетске инфраструктуре
- 8.3.3. Услови за прикључење на електроенергетску инфраструктуру
- 8.4. ТЕРМОЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА
- 8.4.1. Услови за уређење термоенергетске инфраструктуре
- 8.4.2. Услови за изградњу термоенергетске инфраструктуре
- 8.4.3. Услови за прикључење на термоенергетску инфраструктуру
- 8.5. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА (ЕК) ИНФРАСТРУКТУРА
- 8.5.1. Услови за уређење ЕК инфраструктуре
- 8.5.2. Услови за изградњу ЕК инфраструктуре
- 8.5.3. Услови за прикључење на ЕК инфраструктуру
- 8.6. УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ ЗЕЛЕНИХ И СЛОБОДНИХ ПОВРШИНА
- 8.6.1. Зелене површине јавног коришћења
- 8.6.2. Зелене и слободне површине ограниченог коришћења
- 8.6.3. Општи услови озелењавања и формирања нових зелених површина
9. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ ДОБАРА И НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА
- 9.1. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ ДОБАРА
- 9.2. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ НЕПОКРЕТНИХ КУЛТУРНИХ ДОБАРА
10. МЕРЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ ИЗГРАДЊЕ
11. ОПШТИ УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ
- 11.1. МЕРЕ У ТОКУ ИЗГРАДЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ ОВЈЕКАТА
- 11.2. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА
- 11.2.1. Мере заштите ваздуха
- 11.2.2. Мере заштите вода
- 11.2.3. Мере заштите земљишта
- 11.2.4. Мере заштите од буке
- 11.2.5. Остале мере заштите животне средине
- 11.2.6. Мере заштите живота и здравља људи
12. ОПШТИ УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА, АКЦИДЕНТНИХ СИТУАЦИЈА И УСЛОВИ И ЗАХТЕВИ ЗА ПРИЛАГОЂАВАЊЕ ПОТРЕБАМА ОДБРАНЕ ЗЕМЉЕ
- 12.1. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА
- 12.2. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД АКЦИДЕНТНИХ СИТУАЦИЈЕ И ТЕХНИЧКО ТЕХНОЛОШКИХ УДЕСА
13. ПОСЕБНИ УСЛОВИ КОЈИМА СЕ ПОВРШИНЕ И ОБЈЕКТИ ЈАВНЕ НАМЕНЕ ЧИНЕ ПРИСТУПАЧНИМ ОСОБАМА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ
14. СТЕПЕН КОМУНАЛНЕ ОПРЕМЉЕНОСТИ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА ПОТРЕБАН ЗА ИЗДАВАЊЕ ЛОКАЦИЈСКИХ УСЛОВА И ГРАЂЕВИНСКЕ ДОЗВОЛЕ
- II ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА
1. ОПШТА ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА
2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ЗА КОМПЛЕКС МАНАСТИРА СТАРО ХОПОВО
3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ЗА КОМПЛЕКС ОБРАЗОВНОГ ЦЕНТРА
4. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ЗА КОМПЛЕКС ВИНАРИЈЕ
5. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ПОВРШИНАМА ЗА ИЗГРАДЊУ КУЋА ЗА ОДМОР
6. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ОСТАЛОМ ПОЉОПРИВРЕДНОМ ЗЕМЉИШТУ ВАН НАЦИОНАЛНОГ ПАРКА
- 6.1. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ЗА ОБЈЕКТЕ ЗА ПОТРЕБЕ ПОЉОПРИВРЕДНОГ ДОМАЋИНСТВА - САЛАСЕ
- 6.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА ЗА ПОЉОПРИВРЕДНЕ РАДНЕ КОМПЛЕКСЕ
- 6.2.1. Воћарске - виноградарске, повртарске и цвећарске куће
- 6.2.2. Стакленици и пластеници
- 6.2.3. Комплекси за гајење печурака
- 6.2.4. Комплекси за примарну прераду и складиштење пољопривредних производа
- 6.2.5. Машински паркови
7. ИНЖЕЊЕРСКО ГЕОЛОШКИ УСЛОВИ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКАТА
8. ЛОКАЦИЈЕ ЗА КОЈЕ ЈЕ ОБАВЕЗНА ИЗРАДА ПРОЈЕКТА ПАРЦЕЛАЦИЈЕ, ОДНОСНО ПРЕПАРЦЕЛАЦИЈЕ, УРБАНИСТИЧКОГ ПРОЈЕКТА И УРБАНИСТИЧКО АРХИТЕКТОНСКОГ КОНКУРСА
9. ПРИКАЗ ОСТВАРЕНИХ УРБАНИСТИЧКИХ ПАРАМЕТАРА И КАПАЦИТЕТА
10. ПРИМЕНА ПЛАНА

Графички део

Р.бр.	НАЗИВ ГРАФИЧКОГ ПРИЛОГА	Размера
Назив графичког прилога постојећег стања		
1.	Постојећа намена површина и објеката	1:1000
Назив графичког прилога планских решења		
2.	Подела простора на карактеристичне целине и зоне са основном наменом површина и спратност објеката	1:1000
3.	Планирана детаљна намена површина	1:1000
4.	Регулациони план са аналитичко-геодетским елементима за обележавање, са планом грађевинских парцела и грађевинским линијама	1:1000
5.	Саобраћајна инфраструктура и нивелациони план	1:1000
6.	Карактеристични профили јавних саобраћајних површина	1:250
7.	Водна и комунална инфраструктура	
8.	Енергетска и електронска комуникациона инфраструктура	1:1000
9.	План заштите природних и културних добара са планом заштите животне средине и смерницама за спровођење	1:2500

2.2. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПЛАНА

- Општи циљ израде Плана јесте уређење и изградња подручја у оквиру обухвата Плана уз:
- спровођење одредби планских докумената вишег реда, кроз усклађивање са постојећим потенцијалима подручја, реалним потребама и програмским елементима, као и затеченим стањем на терену;
 - стварање планског основа за уређење простора и изградњу објеката на грађевинском земљишту за: 1) комплекс Манастира Старо Хопово, 2) комплекс образовног центра, 3) комплекс винарије, 4) површине за изградњу кућа за одмор;
 - дефинисање саобраћајних коридора и површина, као и површина, мрежа и капацитета јавне комуналне инфраструктуре и услова за прикључење на исте;
 - дефинисање нових површина јавне намене, у складу са Законом о експропријацији;
 - стварање планског основа за уређење и заштиту пољопривредног, шумског и водног земљишта у обухвату Плана;
 - планирање простора у складу са мерама заштите природе, заштите културних добара и заштите животне средине.

План не садржи посебне циљеве.

3. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА НА ПОДРУЧЈУ ОБУХВАТА ПЛАНА

Природни услови: Подручје обухвата Плана се налази у северном делу општине Ириг, на јужним падинама Фрушке горе и простире се на надморској висини од ~210 – ~310 m. У погледу рељефа, простор обухваћен Планом налази се на сремској лесној заравни и представља подручје интензивног спирања и јаружања.

Шире посматрано, геолошку грађу терена чини слојевита и неравномерна стенска маса, како у погледу састава, тако и у погледу испуцалости и осталих инжињерскогеолошких својстава, са израженим процесом клижења и јаружања, спирања и бујица. У погледу геомеханичких карактеристика терена заступљени су комплекси састављени од чврстих до веома чврстих седиментних стена, средње до мале деформисаности, претежно везане кластичне стене. У погледу литолошког састава заступљен је флиш и флишолики стенски комплекс представљен пешчарима, алевролитима, глинцима, лапорцима, конгломератима, лапоровитим кречњаком.

Начин коришћења простора: Подручје обухваћено предложеном границом обухвата Плана је, према важећој планској документацији, већим делом намењено за зону кућа за одмор ван границе Националног парка. Подручје намењено за зону кућа за одмор је мало изграђено у постојећем стању.

Нешто више кућа за одмор и њима пратећих објеката има у јужном делу обухвата Плана, у делу који је и већим, али недовољним делом инфраструктурно опремљен. Централни и северни део зоне кућа за одмор је углавном неизграђен, већим делом се користи као обрадиво пољопривредно земљиште – њиве, воћњаци и виногради, а мањим делом као шумско земљиште (делови где је већи нагиб терена). У северном делу наведеног подручја, непосредно уз Национални парк, налази се постојећи објекат винарије.

Северни део подручја обухвата Плана који се налази у Националном парку, већим делом представља шумско и пољопривредно земљиште, које је делом у власништву српског православног манастира Старо Хопово, делом у власништву Јавног предузећа Национални парк „Фрушка гора“, а делом је приватно власништво.

Грађевинско земљиште је заступљено као комплекс Манастира Старо Хопово и туристичко-рекреативни комплекс. Од изграђених објеката евидентирани су:

- у комплексу Манастира Старо Хопово: црква и звоник Манастира Старо Хопово са пратећим помоћним и економским објектима,
- у туристичко-рекреативном комплексу: породична стамбена зграда са помоћним објектима.

Саобраћајна инфраструктура: Саобраћајни приступ посматраном подручју омогућен је општинским путем, као и некатегорисаном путном мрежом. Општински пут води од раскрснице са државним путем Iб реда бр. 21, кроз зону кућа за одмор до манастирског комплекса Манастира Старо Хопово. Од општинског пута се одвајају некатегорисани путеви којима се приступа до појединих парцела у обухвату Плана.

Ови путеви обављају основне функције приступа и опслужености иако по изграђености и елементима (путеви IV разреда у брдско-планинским подручјима) не задовољавају захтеване експлоатационе и безбедносне елементе. Општински пут је од тврдог застора (асфалт) без утврђене регулације и са недовољном ширином коловоза. Некатегорисани путеви од земљаног застора захтевају дефинисање регулације у оквиру које би се сместили сви неопходни елементи попречног профила приступних саобраћајница.

Постојеће стање представља добру основу за реализацију свих планираних садржаја, уз неопходне захтеве у смислу изградње саобраћајне инфраструктуре.

Воде, водна и комунална инфраструктура:

Воде: У обухвату Плана налази се поток Јеленце чији су основни хидролошки параметри:

Назив водотока	Дужина [km]	Површина слива [km ²]	Максималан проток [m ³ /s]	Минималан проток [m ³ /s]	Q _{мах} /Q _{мин}
Јеленце	28,0	50,06	5,16	0,37	13,945

Водна инфраструктура: На посматраном простору нема организованог јавног водоснабдевања, већ се то одвија индивидуално путем бушених бунара на парцелама корисника. Неколико викенд објеката водом се снабдева са неусловне водоводне мреже $\varnothing 25$.

Постојећа водоводна мрежа $\varnothing 75$, која се налази уз државни пут IБ реда број 21, нема капацитета за нове прикључке. Тек након реконструкције целог подсистема „Ириг“, стећи ће се услови да се унапреди стање водоснабдевања на целом подручју, а то значи неопходну изградњу новог транзитног цевовода од фабрике воде на „Фишиеровом салашу“ до црпне станице „Борковац“ у Руми, као и реконструкцију постојећег доводног цевовода из Руме, уз замену челичног цевовода $\varnothing 100$, новим цевоводом од ПЕ $\varnothing 150$ на деоници од подстанице бр.2 до подстанице бр. 3 у дужини од око 1900 m, замену постојећег цевовода $\varnothing 75$, новим цевоводом од ПЕ $\varnothing 100$ од подстанице бр.3

према болници у дужини од око 400 m, санација подстанице бр. 2 у Иригу доградњом грађевинског дела објекта и заменом пумпи и уградњом аутоматике, реконструкција подстанице бр.3 „Викенд зона“, и изградња додатног резервоарског простора до 50 m³ на подстаници бр. 4 „Болница“.

Према добијеним условима и подацима од стране надлежног предузећа, са постојећег система водоснабдевања подсистема „Ириг“, не може се обезбедити прикључење нових потрошача на предметној локацији док се свеобухватно не побољша систем водоснабдевања са претходно наведеним активностима.

Комунална инфраструктура: Канализациона мрежа на посматраном простору такође не постоји, већ се отпадне воде прикупљају септичким јамама.

Електроенергетска инфраструктура: Снабдевање електричном енергијом корисника планског подручја обезбеђено је из ТС 110/20 kV „Рума 1“ преко 20 kV извода „Мали Радинци“. У обухвату Плана се налази 20 kV и 0,4 kV мрежа дистрибутивног система електричне енергије и 20/0,4 kV трафостаница, преко којих је обезбеђено снабдевање електричном енергијом постојећих корисника. Средњенапонска електродистрибутивна 20 kV мрежа је изграђена као надземна, са Al-Се проводницима на бетонским и гвоздено-решеткастим стубовима, и као подземна, са средњенапонским кабловским водовима. Нисконапонска електродистрибутивна мрежа је изграђена као надземна, са Al-Се проводницима, или СКС (самоносиви кабловски сноп) на бетонским и гвоздено-решеткастим стубовима, и као подземна, са нисконапонским 1 kV кабловским водовима.

За планиране садржаје потребно је обезбедити одговарајућу електроенергетску инфраструктуру (средњенапонску и нисконапонску мрежу и објекат трафостанице).

Термоенергетска инфраструктура: На простору обухвата Плана не постоји изграђена дистрибутивна гасоводна мрежа.

Постојећа дистрибутивна гасоводна мрежа притиска од полиетиленских цеви (ПЕ), положена је у коридорима насељских саобраћајница насеља Ириг.

Електронска комуникациона инфраструктура: На простору обухвата Плана постоји електронска комуникациона инфраструктура, изграђена надземно и подземно у коридорима саобраћајница за потребе постојећих корисника простора. За нове кориснике потребно је обезбедити широкопојасну мрежу, за потребе обезбеђења мултимедијалних сервиса.

Стање животне средине: Квалитет животне средине и природних ресурса на простору обухвата Плана је у мањој мери деградиран услед антропогених утицаја.

При сагледавању карактеристика животне средине, а у циљу дефинисања мера заштите природних ресурса, сегмената животне средине и здравља људи, поред доступних података о појединим медијумима животне средине општине Ириг, у обзир су узети подаци из планова вишег реда, као и стратешка анализа обрађена у Извештају о стратешкој процени утицаја Просторног плана општине Ириг на животну средину (2021. година).

Према доступним подацима, на простору обухвата Плана нема севесо постројења, као ни постројења која подлежу Закону о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине (ИРРС). Такође, нису евидентирана ни постројења која подлежу евиденцији Регистра испуштања и преноса загађујућих супстанци (PRTR).

Планиране мере ће минимизирати негативне утицаје у планском периоду, поштујући основне принципе одрживог развоја.

4. ОПИС И КРИТЕРИЈУМИ ПОДЕЛЕ НА КАРАКТЕРИСТИЧНЕ ЦЕЛИНЕ ИЛИ ЗОНЕ

У складу са Законом о националним парковима и у складу са планским опредељењима дефинисаним плановима вишег реда, Планом се дефинишу две целине и то:

- просторна целина Национални парк „Фрушка гора“, коју чини део подручја Националног парка „Фрушка гора“ који је дефинисан Законом о националним парковима и Просторним планом подручја посебне намене „Фрушка гора“, а који је у обухвату овог Плана и
- просторна целина „Фрушкогорско виногорје“, коју чини део подручја „Фрушкогорског виногорја“ дефинисаног Просторним планом општине Ириг, а које је у обухвату Плана.

У просторној целини Национални парк „Фрушка гора“ извршена је подела простора према основној намени на:

- шумско земљиште у Националном парку (шума и шумско земљиште у Националном парку),
- пољопривредно земљиште у Националном парку (остало пољопривредно земљиште у Националном парку),
- водно земљиште у Националном парку (поток у Националном парку) и
- грађевинско земљиште у Националном парку:
 - комплекс Манастира Старо Хопово,
 - комплекс образовног центра,
 - коридор приступног пута до манастира,
 - коридор приступног пута,
 - коридор пешачке стазе.

У просторној целини „Фрушкогорско виногорје“ извршена је подела простора према основној намени на:

- грађевинско земљиште ван Националног парка“:
 - комплекс винарије,
 - површине за изградњу кућа за одмор,
 - коридор општинског пута,
 - коридор приступног пута,
 - коридор колског прилаза,
 - коридор пешачке стазе и
 - комплекс подземног резервоара за пијаћу воду са пумпном станицом,
- пољопривредно земљиште (остало пољопривредно земљиште) и
- водно земљиште ван Националног парка (поток ван Националног парка).

5. ДЕТАЉНА НАМЕНА ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА И МОГУЋИХ КОМПАТИБИЛНИХ НАМЕНА

5.1. ДЕТАЉНА НАМЕНА ПОВРШИНА

За све планиране намене у подручју обухвата Плана важи директна примена Плана, а према дефинисаним:

- урбанистичким и другим условима за уређење и изградњу;
- мерама заштите и
- општим и посебним правилима грађења, уз обавезну израду урбанистичког пројекта за комплекс винарије.

5.1.1. Шумско земљиште

У обухвату Плана, шумско земљиште је заступљено само у просторној целини Национални парк „Фрушка гора“ и то као:

- шума и шумско земљиште у Националном парку и
- шумска стаза у Националном парку.

На шумском земљишту у Националном парку није дозвољена изградња објеката. Дозвољено је евентуално изградња инфраструктуре, само подземно, уз посебне услове и мере заштите од надлежне службе заштите природе.

5.1.2. Пољопривредно земљиште

Пољопривредно земљиште у обухвату Плана је заступљено у просторној целини Национални парк „Фрушка гора“ и у просторној целини Фрушкогорско виногорје.

На пољопривредном земљишту у просторној целини Национални парк „Фрушка гора“ (остало пољопривредно земљиште у Националном парку) није дозвољена изградња објеката. Дозвољено је евентуално изградња инфраструктуре, само подземно уз посебне услове и мере заштите од надлежне службе заштите природе.

На пољопривредном земљишту у просторној целини Фрушкогорско виногорје (остало пољопривредно земљиште ван Националног парка) дозвољена је изградња објеката за потребе пољопривредног домаћинства и пољопривредних радних комплекса, обављања примарне пољопривредне производње и складиштења пољопривредних производа, уз обезбеђивање услова заштите животне средине (носилац пољопривредног газдинства обавља воћарску или виноградарску производњу, односно обавља друге облике пољопривредне производње, напр.: гајење печурака, пужева, пчела и др.).

5.1.3. Водно земљиште

Водно земљиште у обухвату Плана је заступљено у просторној целини Национални парк „Фрушка гора“ и у просторној целини Фрушкогорско виногорје.

На водном земљишту у просторној целини Национални парк „Фрушка гора“ (поток у Националном парку) није дозвољена изградња објеката. Дозвољено је евентуално изградња инфраструктуре, само подземно, уз посебне услове управљача водним земљиштем и уз посебне услове и мере заштите од надлежне службе заштите природе.

На водном земљишту у просторној целини Фрушкогорско виногорје (поток ван Националног парка) дозвољена је изградња саобраћајних и других комуналних објеката. Изградња инфраструктуре је дозвољена уз посебне услове управљача водним земљиштем.

5.1.4. Грађевинско земљиште у Националном парку

У просторној целини Национални парк „Фрушка гора“ дефинисано је следеће грађевинско земљиште:

- комплекс Манастира Старо Хопово,
- комплекс образовног центра,
- коридор приступног пута до манастира,
- коридор приступног пута и
- коридор пешачке стазе.

Планом се дефинише ново грађевинско земљиште за комплекс Манастира Старо Хопово и комплекс образовног центра за која се дају правила уређења и правила грађења за директну примену Плана.

Коридор приступног пута до манастира, коридор приступног пута и коридор пешачке стазе су јавне површине за које се овим Планом дају услови за уређење и изградњу за директну примену Плана уз примену дефинисаних услова и мера заштите. У:

- коридору приступног пута до манастира дефинисане су површине за: приступни пут до манастира, пешачку стазу, јавне зелене површине у саобраћајним коридорима, паркинг за путничка возила и манастирску капију;

- коридору приступног пута дефинисане су површине за: приступни пут и јавне зелене површине у саобраћајним коридорима;
- коридору пешачке стазе дефинисана је пешачка стаза и јавне зелене површине у саобраћајним коридорима.

Манастирска капија у коридору приступног пута до манастира се задржава у постојећем стању. У случају њене реконструкције, осим услова за заштиту природе и непокретног културног наслеђа, неопходно је прибавити и услове јавног комуналног предузећа.

5.1.5. Грађевинско земљиште ван Националног парка

У просторној целини Фрушкогорско виногорје дефинисано је следеће грађевинско земљиште:

- комплекс винарије,
- површине за изградњу кућа за одмор,
- коридор општинског пута,
- коридор приступног пута,
- коридор колског прилаза,
- коридор пешачке стазе и
- комплекс подземног резервоара за пијаћу воду са пумпном станицом.

За комплекс винарије се дају правила уређења и правила грађења за директну примену Плана уз обавезну израду урбанистичког пројекта.

Површине за изградњу кућа за одмор намењена је изградњи првенствено кућа за одмор на појединачним грађевинским парцелама и њима пратећих помоћних објеката, за које се дају правила уређења и правила грађења за директну примену Плана. На површинама за изградњу кућа за одмор дозвољено је уређење и изградња грађевинског комплекса уз обавезну израду урбанистичког пројекта.

Коридор општинског пута, коридор приступног пута, коридор колског прилаза и коридор пешачке стазе су јавне површине за које се овим Планом дају услови за уређење и изградњу за директну примену Плана уз примену дефинисаних услова и мера заштите. У:

- коридору општинског пута дефинисане су површине за: општински пут, пешачко-бициклическу стазу, пешачку стазу и јавне зелене површине у саобраћајним коридорима;
- коридору приступног пута дефинисане су површине за: приступни пут и јавне зелене површине у саобраћајним коридорима;
- коридору колског прилаза дефинисане су површине за: колски прилаз и јавне зелене површине у саобраћајним коридорима;
- коридору пешачке стазе дефинисана је пешачка стаза коју је, на местима где је због конфигурације терена потребно савладати висинску разлику, неопходно пројектовати у комбинацији са степеницама (уз обавезну изградњу и заштитне ограде).

5.2. БИЛАНС ПОВРШИНА

У табели 1. дат је биланс планиране основне намене земљишта и детаљне намене површина по целинама и зонама из Плана, а на основу читавања са графичких прилога.

Табела 1: Биланс површина по целинама и зонама са приказом основне и детаљне намене површина

Подела подручја обухвата Плана на целине и зоне са основном и детаљном наменом површина		Површина			
		ha	ar	m ²	%
I	Просторна целина Националног парка „Фрушка гора“	10	34	89	17,84
1.	Шума и шумско земљиште у Националном парку	5	00	87	8,64
	- шума и шумско земљиште у Националном парку	4	99	11	
	- шумаска стаза у Националном парку	-	1	76	
2.	Пољопривредно земљиште у Националном парку	2	62	16	4,52
	- остало пољопривредно земљиште у Националном парку	2	62	16	
3.	Водно земљиште у Националном парку	-	4	22	0,07
	- поток у Националном парку		4	22	
4.	Грађевинско земљиште у Националном парку	2	67	64	4,61
	- Комплекс Манастира Старо Хопово	1	35	41	2,33
	- Комплекс образовног центра	-	49	17	0,85
	- Коридор приступног пута до манастира	-	30	58	0,53
	- <i>приступни пут до манастира</i>	-	11	85	
	- <i>пешачка стаза</i>	-	6	11	
	- <i>паркинг за путничка возила</i>	-	1	25	
	- <i>капија на приступном путу до манастира</i>	-	-	26	
	- <i>јавне зелене површине у саобраћајним коридорима</i>	-	11	11	
	- Коридор приступног пута	-	47	15	0,81
	- <i>приступни пут</i>	-	18	18	
	- <i>пешачка стаза</i>	-	-	75	
	- <i>јавне зелене површине у саобраћајним коридорима</i>	-	28	22	
	- Коридор пешачке стазе	-	5	33	0,09
	- <i>пешачка стаза</i>	-	2	97	
	- <i>јавне зелене површине у саобраћајним коридорима</i>	-	2	36	
II	Просторна целина Фрушкогорско виногорје	47	66	59	82,16
1.	Грађевинско земљиште ван Националног парка	47	31	19	81,55
	- Комплекс винарије	1	05	63	1,82
	- Површине за изградњу кућа за одмор	41	98	33	72,37
	- Коридор општинског пута	1	65	29	2,85
	- <i>општински пут</i>	-	78	54	
	- <i>пешачко-бициклистичка стаза</i>	-	43	99	
	- <i>пешачка стаза</i>	-	-	4	
	- <i>јавне зелене површине у саобраћајним коридорима</i>	-	42	72	
	- Коридор приступног пута	1	98	32	3,42
	- <i>приступни пут</i>	1	19	92	
	- <i>јавне зелене површине у саобраћајним коридорима</i>	-	78	40	
	- Коридор колског прилаза	-	59	27	1,02
	- <i>Колски прилаз</i>	-	30	64	
	- <i>јавне зелене површине у саобраћајним коридорима</i>	-	28	63	
	- Коридор пешачке стазе	-	1	78	0,03
	- Комплекс подземног резервоара за пијаћу воду са пумпном станицом	-	2	57	0,04
2.	Пољопривредно земљиште ван Националног парка	-	26	93	0,46
	- остало пољопривредно земљиште ван Националног парка	-	26	93	
3.	Водно земљиште ван Националног парка	-	8	47	0,15
	- поток у Националном парку	-	7	99	
	- мост на потоку ван Националног парка			48	
Σ	Укупна површина подручја обухвата Плана	58	01	48	100,00

6. ПРОСТОРНА ДИФЕРЕНЦИЈАЦИЈА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Просторним планом Републике Србије, као и Регионалним просторним планом АП Војводине, извршена је просторна диференцијација животне средине подручја АП Војводине (валоризација одређеног простора/подручја у односу на постојеће стање квалитета животне средине и тренд у наредном периоду) у четири категорије, у зависности од чега је потребно обезбедити таква решења и опредељења којима се спречава нарушавање и даља деградација, обезбеђује санација и ревитализација деградираних локација, као и умањују ефекти ограниченог развоја.

Подручје Плана је категорисано у **4. Подручја веома квалитетне животне средине** (подручја заштићених природних добара, мочварна подручја, подручја заштићена међународним конвенцијама, водотоци I класе) у којима доминирају позитивни утицаји на човека и живи свет.

У ову категорију спадају заштићена подручја (**национални парк "Фрушка гора"**, 13 специјалних резервата природе, 6 строгих резервата природе, 7 паркова природе, два предела изузетних одлика, два регионална парка, 89 споменика природе (од којих је 18 у поступку скидања заштите), подручја од културно-историјског значаја, станишта заштићених врста, као и подручја од међународног значаја.

7. КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПОЈЕДИНИМ ОБЛАСТИМА И РАЗМАТРАНА ПИТАЊА И ПРОБЛЕМИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ОБУХВАТУ ПЛАНА

Квалитет животне средине и природних ресурса је у одређеној мери деградиран услед антропогених утицаја.

При сагледавању карактеристика животне средине, поред доступних података о појединим медијумима животне средине општине Ириг, у обзир је узета и стратешка анализа обрађена у Извештају о стратешкој процени утицаја Просторног плана општине Ириг на животну средину, који је урађен за Просторни план општине Ириг (2021. године).

На простору обухвата Плана су вреднована и разматрана питања у области животне средине у односу на квалитет ваздуха, воде, земљишта, управљање отпадом и др.

На простору обухвата Плана, се не врши мониторинг квалитета ваздуха и нивоа буке у животној средини.

Водоснабдевање представља дугогодишњи и један од приоритетнијих проблема становника иришке општине, а самим тим и становника на простору обухвата Плана, јер досадашњи квалитет сирове воде, како указују анализе најчешће није одговарао прописаним вредностима.

На простору обухвата Плана је присутан и проблем неадекватне евакуације отпадних вода, и користе се септичке јаме ограниченог капацитета, које су у великом броју изведене од напуштених бунара, чиме се директно угрожава непосредна животна средина и подземље.

На основу процене стања животне средине на планском подручју, имајући у виду да нема конкретних мерења, кључна питања заштите животне средине су:

- Заштита ваздуха, воде и земљишта као природних ресурса;
- Управљање отпадом;
- Мониторинг система животне средине.

С обзиром на карактеристике животне средине, Планом су предвиђене мере заштите и очувања квалитета ваздуха, вода, земљишта, као и мере које се односе на уређење и очување зелених површина и заштитног зеленила, односно имплементирани су услови заштите простора, утврђени од стране Покрајинског завода за заштиту природе, добијених за потребе израде овог Плана.

Планом су такође, разматрана питања заштите од пожара, заштите од елементарних непогода, као и техничко-технолошких несрећа. У оквиру планских решења дефинисани су општи услови заштите од утицаја на уређење и изградњу простора у обухвату Плана.

Сагласно члану 6. Закона о стратешкој процени утицаја, у Извештају о стратешкој процени утицаја нису посебно разматрана питања везана за климатске промене, промене озонског омотача и прекогранична загађења. Предметни План није меродаван у потенцијално позитивном или негативном смислу са аспекта обавеза према међународним споразумима.

Планом нису предвиђена варијантна решења. Усвојена решења су интерпретирана у Плану и Извештају о стратешкој процени, и утврђено је да су у складу са основним принципима одрживог развоја у погледу свих даљих активности на простору у обухвату Плана.

За све објекте који могу имати утицаја на животну средину, надлежни орган може прописати израду Студије процене утицаја на животну средину у складу са Законом о заштити животне средине, Законом о процени утицаја на животну средину, Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину и Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 114/08) као и другим прописима који уређују ову област.

У случају нереализовања Плана, уређење и коришћење простора у обухвату Плана ће се вероватно одвијати у смеру негативног тренда развоја непосредног и ширег подручја у односу на предметни простор, непланске реализације садржаја и активности које не испуњавају претходне услове заштите природе и животне средине и тиме је очекивана потенцијална деградација природних вредности и ресурса на подручју у обухвату Плана и у окружењу.

8. РЕЗУЛТАТИ ПРЕТХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА

У току израде Плана и Стратешке процене затражени су услови од надлежних органа, организација и јавних предузећа. Сви прибављени услови су приложени у Плану, а доставили су их:

Р. бр.	Органи, организације, имаоци јавних овлашћења и остале институције које су доставиле услове и податке
1.	Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Сремској Митровици, Одсек за превентивну заштиту, Сремска Митровица
2.	Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Београд
3.	Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру, Београд
4.	Министарство заштите животне средине, Београд
5.	Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине, Нови Сад
6.	ЈП „Гас-Рума“, Рума
7.	ЈП „Комуналац“, Ириг
8.	Републички завод за заштиту споменика културе, Београд

9.	Телеком Србија, Служба за планирање и изградњу мреже Нови Сад, Одељење за планирање и изградњу мреже Сремска Митровица, Сремска Митровица
10.	СББ доо, Београд
11.	ЈП „Србијагас“, Нови Сад
12.	АД „Електромрежа Србије“, Београд
13.	ЈП „Водовод“, Рума
14.	Електродистрибуција Србије, Огранак Електродистрибуција Рума, Рума

Материјал за рани јавни увид Плана био је изложен у току раног јавног увида у трајању од 15 дана, у периоду од 13.06.2021. до 27.06.2021. године. У току раног јавног увида у предметни План није пристигла ни једна примедба.

Извештај о стратешкој процени доставља се на мишљење заинтересованим органима и организацијама и обезбеђује се учешће јавности у његовом разматрању. Након оцене Извештаја о стратешкој процени утицаја Плана на животну средину и Извештаја о учествовању заинтересованих органа и организација и јавности, који сачињава орган надлежан за припрему Плана, орган надлежан за послове заштите животне средине може дати сагласност на Извештај о стратешкој процени.

II ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА

Стратешка процена интегрисе еколошке, социјално-економске и био-физичке сегменте животне средине, повезује, анализира и процењује активности различитих интересних сфера и усмерава План ка решењима која су, пре свега, од интереса за вредности и квалитет животне средине.

Општи и посебни циљеви Стратешке процене дефинисани су на основу захтева и циљева у погледу заштите животне средине у плановима вишег хијерархијског нивоа, као и програмима, стратегијама и другим документима из области заштите животне средине, циљева заштите животне средине утврђених на нивоу Републике и на међународном нивоу, прикупљених података о простору у обухвату Плана, услова надлежних органа и институција, као и проблема и предлога у погледу заштите животне средине на предметном простору.

1. ОПШТИ ЦИЉ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Стратешка процена интегрисе еколошке, социјално-економске и био-физичке сегменте животне средине, повезује, анализира и процењује активности различитих интересних сфера и усмерава План ка решењима која су, пре свега, од интереса за вредности и квалитет животне средине.

Општи циљеви Стратешке процене утицаја постављају оквир за дефинисање посебних циљева и избор индикатора којима ће се оценити њихова оствареност, у контексту очувања животне средине, као и спровођење принципа одрживог развоја кроз планска решења.

Концепт одрживог развоја простора у обухвату Плана огледа се у детаљнијој планској организацији и уређењу, вредновањем капацитета планираних садржаја у односу на потребе, као и усклађивање коришћења простора са природним и створеним потенцијалима и ограничењима, односно карактеристикама простора.

Општи циљ Стратешке процене представља одрживо коришћење простора и природних ресурса у обухвату Плана кроз активну примену мера заштите природних ресурса, животне средине и обезбеђење адекватних услова за живот и здравље људи.

Наведени циљ обезбедиће се активним спровођењем активности у обухвату Плана.

Основни разлог за израду Плана је стварање услова за реализацију регионалних и локалних интереса у оквиру граница Плана, у складу са условима заштите природе, који се заснивају на вредновању и процени могућих утицаја на животну средину до којих може доћи имплементацијом Плана.

На основу наведеног општег циља Стратешке процене, прикупљених података о стању животне средине и значајних питања, проблема и предлога у погледу заштите животне средине у Плану, утврђују се посебни циљеви стратешке процене у појединим областима заштите.

2. ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Као посебни циљеви стратешке процене истичу се:

- А. Комунално опремање планског подручја, уз интегрисање превентивних мера заштите;
- Б. Снабдевање довољном количином воде за санитарну употребу, противпожарну заштиту и воде за технолошке процесе, изградња канализационе мреже и решавање питања одвођења отпадних вода;
- В. Дефинисање и примена мера заштите природних ресурса (ваздуха, воде, земљишта, флоре и фауне) и природних вредности подручја;
- Г. Дефинисање и примена мера заштите од ванредних ситуација;
- Д. Дефинисање и примена програма праћења стања животне средине.

3. ИЗБОР ИНДИКАТОРА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Индикатори представљају инструмент за систематско идентификовање, оцењивање и праћење стања, развоја и услова средине и сагледавање последица. Они су средство за праћење извесне променљиве вредности у прошлости и садашњости, а неопходни су као улазни подаци за сваки вид планирања.

Сврха индикатора стања животне средине је оцењивање планских решења са становишта могућих негативних утицаја, као и утврђивање које неповољне утицаје треба смањити или елиминисати. Њихова примена односи се на усмеравање планских решења ка остварењу циљева који се постављају.

Имајући у виду обухват Плана, планиране садржаје, природне вредности и постојеће стање животне средине, као и дефинисане посебне циљеве стратешке процене утицаја, извршен је избор индикатора животне средине предметног простора, ослањајући се на индикаторе дефинисане Правилником о националној листи индикатора заштите животне средине („Службени гласник РС”, број 37/11) (Табела 2).

Табела 2. Индикатори стратешке процене утицаја Плана

ИНДИКАТОРИ
Нутријенти у површинским и подземним водама Прекомерна количина нутријената која се, поред осталих, слива из пољопривредних области у водна тела, доводи до еутрофикације водних тела, што има негативан утицај на коришћење воде за људску потрошњу и у друге сврхе. Најзначајнији извор азота је спирање са пољопривредног земљишта.
Индекс сапробности Биолошки индикатор статуса вода који се користи за оцену нивоа органског загађења.

ИНДИКАТОРИ
<p>Квалитет воде за пиће Процена квалитативног утицаја воде за пиће на здравље, односно ризика од негативних утицаја на здравље људи у односу на снабдевање водом за пиће, у складу са санитарно-хигијенским условима и стандардима.</p>
<p>Годишње количине исцрпљене подземне и површинске воде Апсолутно и као део од укупне обновљиве количине воде (m³, %)</p>
<p>Загађене (непречишћене) отпадне воде Удео испуштених непречишћених отпадних вода у површинска водна тела (водопријемнике) у односу на укупну количину испуштених отпадних вода.</p>
<p>Заштићена подручја Успостављање заштићених подручја је директан одговор друштва на угрожавање природе, а има за циљ очување биодиверзитета, према националним критеријумима и циљевима.</p>
<p>Диверзитет врста Индикатор показује тренд промене бројности популација врсте.</p>
<p>Промена начина коришћења земљишта Индикатор приказује трендове у пренамени пољопривредног, шумског и другог полу-природног и природног земљишта у урбана земљишта и друге вештачке творевине. Приказује површине заузете изградњом и урбаном инфраструктуром, као и урбаним зеленим, спортским и рекреационим површинама.</p>
<p>Садржај органског угљеника у земљишту Процена резерви органске материје у земљишту у зависности од типа земљишта и начина његовог коришћења у циљу утврђивања подручја под ризиком за одрживо коришћење земљишта. Висок садржај органске материје указује на високо производна својства земљишта.</p>
<p>Укупна количина произведеног отпада Индикатор приказује укупне количине произведеног отпада, по врстама и делатностима у којима настају.</p>
<p>Производња отпада (комунални, индустријски, опасан) Индикатор приказује укупне количине произведеног отпада, по врстама и делатностима у којима настају, у циљу избегавања и смањивања настајања отпада.</p>
<p>Укупни индикатор буке Укупни индикатор буке је индикатор који описује ометање буком за временски период од 24 часа, за дан-вече-ноћ.</p>

Наведени индикатори су дефинисани у контексту оцене ефеката планских решења. Стратешка процена је плански оријентисан документ који разматра планска решења као основ за реализацију циљева одрживог развоја и заштите животне средине.

Националном листом индикатора заштите животне средине дефинисани су индикатори за потребе успостављања, вођења, развијања, координисања и одржавања јединственог Информационог система заштите животне средине, који води Агенција за заштиту животне средине.

Имајући у виду да Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину нису дате јасне смернице за утврђивање посебних просторних индикатора, обрађивач Стратешке процене сматра да су претходно издвојени индикатори релевантни за дати простор као такви, нарочито обзиром на то да ови индикатори јесу део јединственог националног Информационог система о животној средини.

Наведени индикатори су издвојени у сврху праћења реализације планских решења.

4. КОМПАТИБИЛНОСТ ЦИЉЕВА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ СА ЦИЉЕВИМА ПЛАНА

Многи међународни документи упућују на важност односа процеса планирања и процеса израде стратешке процене утицаја, те на неопходност интеграције овог инструмента у процес планирања. Истиче се и то да је стратешка процена делимично интегрисана у планове и програме уколико се израђују у одвојеним фазама.

Како би била потпуно интегрисана, процедура стратешке процене треба да се преплиће са процедуром израде Плана.

Табела 3. приказује принцип по којем се руководило при изради ова два документа, односно, приказана је веза између фаза израде Плана и Стратешке процене. Табела 3. приказује однос циљева Стратешке процене и планских решења.

Табела 3. Веза између фаза израде Плана и Стратешке процене утицаја

ИЗРАДА ПЛАНА		ИЗРАДА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА (СПУ)
Одлучивање о изради планског документа по претходно прибављеном мишљењу органа надлежног за стручну контролу, односно комисије за планове	Узајамни утицај ових фаза – пре доношења Одлуке о изради планског документа прибавља се мишљење о предлогу одлуке да се (не)израђује СПУ	Одлучивање о изради СПУ према претходно прибављеном мишљењу надлежног органа и др. заинтересованих органа и организација
Доношење Одлуке о изради Плана	Узајамни утицај ових фаза	Доношење Одлуке о изради Извештаја о СПУ
Израда материјала за рани јавни увид Плана	Узајамни утицај ових фаза	СПУ планског документа на животну средину (анализа садржаја и основне документације, консултације са надлежним органима и организацијама...) – формулисање Извештаја о стратешкој процени
Израда Нацрта плана		
Стручна контрола Нацрта плана	Узајамни утицај ових фаза	Мишљење заинтересованих органа и организација на СПУ
Јавни увид у Нацрт плана	Узајамни утицај ове две фазе – у пракси се оба елабората истовремено излажу на јавни увид	Јавни увид у Извештај о СПУ
Доношење Плана	Орган надлежан за израду планског документа не може исти упутити у процедуру усвајања без Сагласности на Извештај о СПУ	Оцена и сагласност на Извештај од стране надлежног органа
Спровођење Плана	Узајамни утицај ових фаза	Имплементација мера заштите и мониторинг према Извештају о СПУ

У табели 4. је приказана компатибилност општих циљева Плана и посебних циљева стратешке процене.

Табела 4. Компатибилност циљева Плана и Стратешке процене

ЦИЉЕВИ ПЛАНА	ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ				
	А	Б	В	Г	Д
Спровођење одредби планских докумената вишег реда, кроз усклађивање са постојећим потенцијалима подручја, реалним потребама и програмским елементима, као и затеченим стањем на терену;	+	+	+	+	+
Стварање планског основа за уређење простора и изградњу објеката на грађевинском земљишту за: 1) комплекс Манастира Старо Хопово, 2) комплекс образовног центра, 3) комплекс винарије, 4) површине за изградњу кућа за одмор;	+	+	+	+	+
Дефинисање саобраћајних коридора и површина, као и површина, мрежа и капацитета јавне комуналне инфраструктуре и услова за прикључење на исте;	+	+	0/+	0/+	0/+
Дефинисање нових површина јавне намене, у складу са Законом о експропријацији;	+	+	0/+	0/+	0/+
Стварање планског основа за уређење и заштиту пољопривредног, шумског и водног земљишта у обухвату Плана;	0/+	0/+	+	+	+
Планирање простора у складу са мерама заштите природе, заштите културних добара и заштите животне средине.	+	0/+	+	+	+

+ компатибилни, - нису компатибилни, 0- неутралан однос

III ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ, СА ОПИСОМ МЕРА ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Приоритетни циљ израде Стратешке процене предметног Плана на животну средину је сагледавање могућих негативних утицаја на квалитет животне средине и предвиђених мера за њихово смањење, не стварајући конфликте у простору и водећи рачуна о капацитету животне средине на посматраном простору.

Како би се остварили постављени циљеви, потребно је сагледати просторна решења и активности дефинисане Планом, као и мере за смањење потенцијално негативних утицаја планских решења на животну средину. Стратешка процена се бави општом анализом и проценом могућих утицаја планираних решења заштите животне средине у Плану, при чему је акценат стављен на анализу планских решења, која доприносе заштити животне средине и подизању квалитета живота на посматраном простору.

1. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Стратешком проценом анализирана су сва планска решења и извршено је идентификовање оних која у одређеној мери могу угрозити квалитет животне средине у фази реализације Плана.

Питања и проблеми везани за заштиту животне средине, разматрани су у односу на:

- утицај досадашњих активности, као и планираних садржаја на природне ресурсе - воду, ваздух и земљиште;
- утицај планиране инфраструктуре на животну средину;

- дефинисане мере и услове заштите животне средине са освртом на потенцијалне загађиваче;
- решења у погледу одлагања комуналног отпада и др. врста отпада у планском периоду.

У том контексту, Стратешком проценом се анализирају могући утицаји планираних активности на факторе животне средине и дефинишу планске мере заштите, које ће потенцијална загађења и штете довести на ниво прихватљивости, односно у границе дефинисане законском регулативом, не стварајући конфликте у простору.

У поступку стратешке процене очекиваних утицаја планских решења на животну средину, потенцијала и ограничења у простору и животној средини, планска решења су вреднована у односу на:

- природне карактеристике, постојеће стање и услове у простору;
- створене вредности, постојећу намену и досадашњи начин коришћења и уређења простора;
- стање комуналне опремљености простора;
- стање и статус природних вредности;
- услове надлежних институција добијених у поступку израде Плана и Извештаја о стратешкој процени;
- циљеве планског документа вишег хијерархијског нивоа и циљеве предметног Плана.

Стратешком проценом је утврђено да су планска решења формулисана у складу са смерницама и циљевима плана вишег хијерархијског нивоа, као и условима надлежних институција, органа и предузећа, достављених за потребе израде овог Плана, студијском и другом значајном документацијом која се односи на простор у обухвату Плана.

На основу валоризације постојећег стања: природних и створених услова, просторно-планске документације, специфичности овог и контактеног дела грађевинског земљишта (зоне кућа за одмор), пољопривредног и шумског земљишта у граници Националног парка „Фрушка гора“, за подручје обухвата Плана се утврдила концепција уређења.

За посматрано подручје било је неопходно обезбедити услове за приступ саобраћајне и осталих инфраструктурних мрежа, уз поштовање постојећег стања, конфигурације терена и услова заштите, дефинисаних од стране служби заштите природе и непокретног културног наслеђа.

У складу са Просторним планом подручја посебне намене „Фрушка гора“ планирано је редефинисање основних намена површина, у смислу да су заузете и деградиране површине пренамењене у грађевинско земљиште, а незаузете природне површине пренамењене у шумско, односно пољопривредно земљиште. Задржане су постојеће површине за изградњу кућа за одмор, уз дефинисање компатибилних намена.

За све постојеће и планиране намене дефинисани су услови за приступ јавним саобраћајним површинама. Задржане су све постојеће трасе саобраћајних коридора (општинског пута, некатегорисаних путева и шумских стаза), уз њихово планско проширење и уз дефинисање нових саобраћајних коридора. За потребе решавања водоснабдевања квалитетном водом за пиће на посматраном подручју планиран је и комплекс подземног резервоара за пијаћу воду са пумпном станицом.

Планом се дају услови за уређење, изградњу и заштиту простора, природних целина и непокретног културног наслеђа.

У плански документ су интегрисане мере и услови заштите животне средине, ограничења и обавезе које се недвосмислено морају спроводити на предметном простору. Заштита животне средине је један од приоритетних задатака савременог друштва.

У складу са Законом о националним парковима и у складу са планским опредељењима дефинисаним плановима вишег реда, Планом се дефинишу две целине и то:

- просторна целина Национални парк „Фрушка гора“, коју чини део подручја Националног парка „Фрушка гора“ који је дефинисан Законом о националним парковима и Просторним планом подручја посебне намене „Фрушка гора“, а који је у обухвату овог Плана и
- просторна целина „Фрушкогорско виногорје“, коју чини део подручја „Фрушкогорско виногорја“ дефинисаног Просторним планом општине Ириг, а које је у обухвату Плана.

У просторној целини Национални парк „Фрушка гора“ извршена је подела простора према основној намени на:

- шумско земљиште у Националном парку (шума и шумско земљиште у Националном парку),
- пољопривредно земљиште у Националном парку (остало пољопривредно земљиште у Националном парку),
- водно земљиште у Националном парку (поток у Националном парку) и
- грађевинско земљиште у Националном парку:
 - комплекс Манастира Старо Хопово,
 - комплекс образовног центра,
 - коридор приступног пута до манастира,
 - коридор приступног пута,
 - коридор пешачке стазе.

У просторној целини „Фрушкогорско виногорје“ извршена је подела простора према основној намени на:

- грађевинско земљиште ван Националног парка“:
 - комплекс винарије,
 - површине за изградњу кућа за одмор,
 - коридор општинског пута,
 - коридор приступног пута,
 - коридор колског прилаза,
 - коридор пешачке стазе и
 - комплекс подземног резервоара за пијаћу воду са пумпном станицом,
- пољопривредно земљиште (остало пољопривредно земљиште) и
- водно земљиште ван Националног парка (поток ван Националног парка).

Табела 5: Планска решења обухваћена стратешком проценом утицаја

Бр.	ПЛАНСКО РЕШЕЊЕ ПО ОБЛАСТИМА
Заштита природних ресурса (вода, ваздух, земљиште, подземне воде)	
1.	Забрана упуштања непречишћених вода у упојне бунаре, природне ретензије и водопрпусне септичке јаме или на друга места где би такве воде могле доћи у контакт са подземним и површинским водама
2.	Праћење квалитета земљишта, односно вршење нултог мониторинга квалитета земљишта пре изградње нових објеката на подручју обухвата Плана.
Заштита природних вредности	
3.	Обезбеђивање заштите биолошке и геолошке разноврсности и спровођење активности на заштити простора у складу са начелима заштите природних вредности НП „Фрушка гора“
4.	Заштита строго заштићених врста спровођењем забране коришћења, уништавања и предузимања свих активности којима се могу угрозити дивље врсте и њихова станишта, као и предузимањем мера и активности на управљању популацијама
5.	Заштита еколошке мреже на основу Уредбе о еколошкој мрежи, којом се обезбеђује спровођење мера заштите ради очувања предеоног и биолошке разноврсности, одрживог коришћења и обнављања природних ресурса и добара и унапређења заштићених подручја, типова станишта и станишта дивљих врста

Бр.	ПЛАНСКО РЕШЕЊЕ ПО ОБЛАСТИМА
6.	Заштита шума и шумског земљишта у Обухвату, као и коришћење шумског земљишта у сврху газдовања (објекти намењени газдовању шумама, дивљачи и остваривању општекорисних функција шума: шумарске куће, ловачке колибе и објекти ловне привреде).
Заштита културних вредности	
7.	Планом се дефинише: заштита непокретног културног добра, споменика културе од изузетног значаја - Манастира Старо Хопово, ново грађевинско земљиште за комплекс Манастира Старо Хопово и услови за уређење и изградњу за директну примену Плана, уз примену услова и мера заштите (чување визуелних коридора, у којима се не сме дозволити градња високих објеката који би заклонили визуру према елементима јединства и склада природе и људских творевина).
8.	У комплексу Манастира дозвољена је изградња по посебним условима заштите, без угрожавања визура ка оригиналној структури Манастира и прилазу ка њему, без повећања постојеће спратности у структури комплекса и уз обавезно поштовање одредница за материјализацију и стилски израз. У оквиру заштићене околине Манастира ограничава се индекс заузетости парцеле, као и висина и волумен објеката, уз услов да се обезбеди минимално 70% слободно озелењених површина.
9.	Извођачи радова су дужни да, ако у току извођења грађевинских и других радова наиђу на археолошка налазишта или археолошке предмете, о томе обавесте надлежни завод за заштиту споменика културе и предузму мере да се налаз не уништи и не оштети, те да се чува на месту и положају у коме је откривен.
Заштита животне средине и здравља становништва	
10.	Ревитализација и рекултивација деградираних простора, унапређење квалитета животне средине са циљем унапређења животних услова на планском подручју
11.	Предметном стратешком проценом предвиђа се праћење квалитета земљишта, односно, вршење нултог мониторинга квалитета земљишта пре изградње нових објеката на подручју обухвата Плана. Након тога, периодично, у складу са обавезама које ће проистећи из Студије утицаја пројекта на животну средину.
Управљање отпадом	
12.	Одлагање комуналног и других врста отпада у складу са регионалним планом управљања отпадом и локалним планом општине Ириг
Унапређење водне и комуналне инфраструктуре	
13.	Обезбеђење одговарајућих услова у смислу комуналне опремљености простора, као и уређење и обезбеђење водних ресурса од даљег загађивања
Унапређење саобраћајне инфраструктуре	
14.	Обезбеђење квалитетне приступачности свим садржајима у обухвату Плана дефинисањем регулационих ширина општинског пута, приступних саобраћајница и колских прилаза
15.	Минимизирање утицаја саобраћајница на природне ресурсе, непокретна и културна добра правилним избором и позиционирањем трасе
16.	Коришћење савремених технологија приликом изградње и експлоатације саобраћајница.
17.	Примена савремених техничко-технолошких мера у току изградње/експлоатације, у циљу заштите околине од утицаја саобраћаја (вода, земљиште, ваздух, бука)
Унапређење енергетске инфраструктуре	
18.	При изградњи електроенергетске инфраструктуре, обезбедити квалитетно и сигурно напајање постојећих и будућих објеката. Водити рачуна о мерама и условима које надлежни органи издају при постављању и извођењу, односно изградњи објекта.
19.	Изградња и реконструкција електронске и комуникационе инфраструктуре применом модерних технологија у складу са условима надлежног предузећа
20.	Изградња нове дистрибутивне гасоводне мреже притиска до 4 bar и гасоводног прикључка за снабдевање комплекса.

ПЛАНСКО РЕШЕЊЕ ПО ОБЛАСТИМА	
Заштита од природних и техничко-технолошких удеса и несрећа	
21.	Примена мера заштите у складу са мерама заштите од ванредних ситуација
22.	Формирање заштитних појасева зеленила на простору у обухвату Плана

Процена утицаја варијантних решења

Планом се не предвиђају варијантна решења. Такође, Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину не прописује шта су то варијантна решења Плана која подлежу стратешкој процени утицаја, те се у пракси разматрају следеће две варијанте:

- 1) Варијантно решење 1 - уколико не дође до спровођења планских решења;
- 2) Варијантно решење 2 - уколико се реализују планска решења (варијанта одрживог развоја).

Ограничавајући се у том контексту на позитивне и негативне ефекте који би се рефлектовали током имплементације или у случају да се не реализује предметни План, Стратешка процена се бави анализом варијанте да се План не реализује и варијанте реализације Плана и предвиђених решења у свим дефинисаним областима које су релевантне са аспекта заштите животне средине.

Табела 6. Процена утицаја сектора Плана у односу на циљеве стратешке процене утицаја у односу на варијантна решења

Циљеве стратешке процене

- А. Комунално опремање планског подручја, уз интегрисање превентивних мера заштите;
 Б. Снабдевање довољном количином воде за санитарну употребу, противпожарну заштиту и воде за технолошке процесе, изградња канализационе мреже и решавање питања одвођења отпадних вода;
 В. Дефинисање и примена мера заштите природних ресурса (ваздуха, воде, земљишта, флоре и фауне) и природних вредности подручја;
 Г. Дефинисање и примена мера заштите од ванредних ситуација;
 Д. Дефинисање и примена програма праћења стања животне средине.

Сектор плана	Сценарио развоја	ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ				
		А	Б	В	Г	Д
Заштита природних ресурса (вода, ваздух, земљиште, минералне сировине, пољопривредно земљиште)	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+	+
Заштита природних вредности и предела	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+	+
Становништво и квалитет живота и здравља људи	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+	+
Унапређење водне инфраструктуре	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+	+
Унапређење саобраћајне инфраструктуре	ВАРИЈАНТА 1	-	0	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	0/+	+	+	0/+
Изградња и обнављање енергетске инфраструктуре	ВАРИЈАНТА 1	-	0/-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	0/+	+	+	+
Изградња електронске комуникационе инфраструктуре	ВАРИЈАНТА 1	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
	ВАРИЈАНТА 2	0	0	0	0	0
Заштита културног наслеђа	ВАРИЈАНТА 1	0/-	0	0	0	-
	ВАРИЈАНТА 2	0/+	+	+	+	0
Заштита од природних несрећа и техничко-технолошких удеса и несрећа	ВАРИЈАНТА 1	0/-	0/-	0/-	0/-	0/-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+	+

+ - укупно позитиван утицај, - - укупно негативан утицај, 0 - неутралан утицај

Разлози за избор најповољнијег варијантног решења

На основу члана 15. Закона о стратешкој процени утицаја обавезно је поређење варијантних решења и приказ разлога за избор најповољнијег решења.

Анализирајући позитивне и негативне ефекте варијанти Плана, може се констатовати следеће:

1. У варијанти да се **План не донесе** и да се развој настави по досадашњем тренду могу се очекивати негативни ефекти са аспекта заштите животне средине и неадекватно и неодрживо коришћење предметног простора, што би довело до даљег угрожавања природних ресурса, нарушавања водног режима и неконтролисаног испуштања отпадних материја у медијуме животне средине;
2. У варијанти да се **План имплементира**, могу се очекивати бројни позитивни ефекти у сваком сектору, посебно у области заштите природних вредности и природних ресурса, привреде и туризма, приликом избора будућих корисника простора поштујући капацитете животне средине планског подручја.

На основу изнетог може се закључити да је варијанта доношења предложеног Плана повољнија у односу на варијанту да се План не донесе.

2. НАЧИН НА КОЈИ СУ ВРЕДНОВАНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ УТИЦАЈА

У Прилогу I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину дефинисани су критеријуми за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја.

Критеријуми се односе, са једне стране на процену планских решења са аспекта значаја плана за заштиту животне средине и начина на који су проблеми заштите животне средине превазиђени са становишта могућих утицаја на чиниоце животне средине, а са друге стране критеријуми се односе на вредновање карактеристика тих утицаја (вероватноћа, интензитет, временска и просторна димензија итд.).

У поступку анализе утицаја планских решења у складу са Законом анализирани су карактеристике утицаја према следећим критеријумима:

1) Вероватноћа настанка утицаја

Вероватноћа	Ознака	Опис
100%	И	утицај извесан
више од 50%	В	утицај вероватан
мање од 50%	М	утицај могућ

Вероватноћа да ће се неки процењени утицај догодити у стварности такође представља важан критеријум за доношење одлука у току израде Плана

Вероватноћа утицаја може бити од потпуно извесне (100%), до ситуације у којој је утицај готово невероватан.

Ова чињеница је посебно важна јер тако одређено планско решење које генерално има изразито јак нпр. негативан утицај, у конкретном случају може бити потпуно невероватно, па се самим тим његов утицај не може окарактерисати као стратешки значајан.

2) Интензитет и значај утицаја

Величина утицаја	Ознака	Опис
Критичан	- 3	Јак негативан утицај
Већи	- 2	Већи негативан утицај
Мањи	- 1	Мањи негативни утицај
Нема или нејасан утицај	0	Нема утицаја, нема података или није примењиво
Позитиван	+ 1	Мањи позитивни утицај
Повољан	+ 2	Већи позитиван утицај
Врло повољан	+ 3	Јак позитиван утицај

3) Просторне размере утицаја

Размере утицаја	Ознака	Опис
Могућ утицај ван граница државе	ТГ	Трансгранични
Могућ утицај на националном нивоу	Н	Државни
Могућ утицај на регионалном нивоу	Р	Регионални
Могућ утицај на нивоу општине	О	Општински
Могућ утицај у некој зони, делу општине	Л	Локални

4) Сложеност /реверзибилност

- Реверзибилан -повратан процес (**Р**) - ефекти утицаја у окружењу се могу анулирати сукцесивним процесом;
- Иреверзибилан - неповратан утицај (**И**) - штете су толико велике да се првобитно стање не може вратити.

5) Временска димензија

Према времену трајања утицаји се могу поделити на:

- **Привремен (П)** - утицај траје краћи временски период;
- **Повремен (ПО)** - утицај се повремено јавља и кратко траје;
- **Трајан (Т)** - последице утицаја су трајног карактера.

6) Број изложених становника

7) Прекогранична природа утицаја

Вредновања карактеристика утицаја извршено је према критеријумима дефинисаним Законом о стратешкој процени утицаја, а на основу презентованих матрица.

Табела 7. Карактеристике утицаја у фази изградње планиране инфраструктуре и објеката који су предмет израде Плана

Врста утицаја	Вероватноћа	Интензитет и значај	Просторне размере	Сложеност/реверзибилност	Временска димензија	Број изложених људи
Загађење ваздуха	М	-1	Л	Р	П	≥100
Загађење површинских вода	М	-1	Л	Р	П	≥100
Девастација и загађење земљишта	М	-1	Л	Р	ПО	-
Девастација станишта и биљног покривача	И	0	Л	Р	П	-
Угрожавање фауне	М	0	Л	Р	ПО	-
Угрожавање природних добара	М	0	Л	Р	ПО	-
Угрожавање културних добара	Н	0	-	-	-	-
Нарушавање предеоних вредности	И	-1	Л	И	П	-
Угрожавање здравља и безбедности људи	В	0	Л	Р	-	≥1000

Табела 8. Карактеристике утицаја у фази експлоатације планираних инфраструктурних и других објеката који су предмет Плана

Врста утицаја	Вероватноћа	Интензитет и значај	Просторне размере	Сложеност/реверзибилност	Временска димензија	Број изложених људи
Загађење ваздуха	М	-1	Л	Р	П	10
Загађење површинских вода	М	-1	Л	Р	П	≥100
Девастација и загађење земљишта	М	-1	Л	Р	ПО	-
Девастација станишта и биљног покривача	И	0	Л	Р	П	-
Угрожавање фауне	М	0	Л	Р	ПО	-
Угрожавање природних добара	М	0	Л	Р	ПО	-
Угрожавање културних добара	Н	0	-	-	-	-
Нарушавање предеоних вредности	И	-1	Л	И	П	-
Угрожавање здравља и безбедности људи	Н	0	Л	Р	-	≥100

3. ВЕРОВАТНОЋА, ИНТЕНЗИТЕТ, СЛОЖЕНОСТ, РЕВЕРЗИБИЛНОСТ, ВРЕМЕНСКА И ПРОСТОРНА ДИМЕНЗИЈА, КУМУЛАТИВНА И СИНЕРГЕТСКА ПРИРОДА УТИЦАЈА ПЛАНА

У складу са Законом о стратешкој процени утицаја (члан 15), стратешка процена треба да обухвати и процену кумулативних и синергетских ефеката.

Значајни ефекти могу настати као резултат интеракције између бројних мањих утицаја постојећих објеката и активности и различитих планираних активности на планском подручју.

Кумулативни ефекти настају када појединачна планска решења немају значајан утицај, а неколико индивидуалних ефеката заједно могу да имају значајан ефекат.

Синергетски ефекти настају у интеракцији појединачних утицаја који производе укупни ефекат који је већи од простог збира појединачних утицаја.

У Табели 10 на основу вредновања дефинисаног у Табели 9 извршена је анализа кумулативних и синергетских утицаја планских решења.

Табела 9. Вредновање карактеристика утицаја Плана

Врста утицаја	Вероватноћа утицаја	Природа утицаја	Интензитет активности у простору	Временска димензија	Просторна димензија
Позитиван (+) Негативан (-) Неутралан (Н)	Известан (И) Могућ (М) Није могућ(НМ)	Кумулативан (К) Кумулативан синергетски (КС) Синергетски (СИ) Појединачан-спорадичан (ПС)	Јак позитиван (ЈП) Позитиван (П) Мањи негативан (МН) Негативан (НГ)	Краткорочан (Кр) Средњорочан (Ср) Дугорочан (Др)	Локални (Л) Регионални(Рег) Национални (Нац)

Табела 10. Идентификација могућих кумулативних и синергетских ефеката

Циљеви стратешке процене

- А. Комунално опремање планског подручја, уз интегрисање превентивних мера заштите;
- Б. Снабдевање довољном количином воде за санитарну употребу, противпожарну заштиту и воде за технолошке процесе, изградња канализационе мреже и решавање питања одвођења отпадних вода;
- В. Дефинисање и примена мера заштите природних ресурса (ваздуха, воде, земљишта, флоре и фауне) и природних вредности подручја;
- Г. Дефинисање и примена мера заштите од ванредних ситуација;
- Д. Дефинисање и примена програма праћења стања животне средине.

Врста утицаја	Циљеви стратешке процене														
	А			Б			В			Г			Д		
Загађење ваздуха	+	М	КС	+	И	/	+	И	КС	+	И	КС	+	М	КС
	П	Др	Л	/	Др	Л	П	Др	Л	П	Ср	Л	МН	Др	Л
Загађење површинских вода	+	И	КС	+	И	/	+	И	КС	+	И	КС	+	М	КС
	П	Др	Л	ЈП	Др	Р	П	Др	Л	+	Ср	Л	МН	Др	Л
Девастација и загађење земљишта	+	И	КС	+	М	КС	+	И	КС	+	И	П	+	М	КС
	МН	Др	Л	П	Др	Л	П	Др	Л	П	Ср	Л	МН	Др	Л
Девастација станишта и биљног покривача	+	М	С	Н	/	/	+	М	ПС	Н	М	П	+	М	КС
	МН	Др	Л	П	Кр	Л	П	Др	Л	П	Ср	Л	МН	Др	Л
Угрожавање фауне	+	М	С	Н	М	С	+	М	+	Н	И	С	+	М	КС
	МН	Кр	Л	МН	Кр	Л	М	ПС	М	П	Ср	Л	МН	Др	Л
Угрожавање природних добара	+	М	КС	Н	М	СИ	+	М	КС	+	М	СИ	+	М	КС
	П	Др	Л	МН	Др	Л	П	Др	Л	П	Ср	Л	МН	Др	Л
Угрожавање културних добара	+	НМ	Л	+	/	КС	Н	НМ	ПС	+	НМ	Л	+	М	КС
	П	Кр	С	/	-	Л	П	Ср	Л	П	Ср	С	МН	Др	Л
Нарушавање предеоних вредности	+	НМ	КС	+	М	КС	Н	И	ПС	+	М	СИ	+	М	КС
	МН	Кр	Л	П	Кр	Л	Л	Др	Л	П	Ср	Л	МН	Др	Л
Угрожавање здравља и безбедности људи	+	М	КС	+	И	КС	Н	М	КС	Н	М	КС	+	М	КС
	П	Кр	Л	П	Др	Л	П	Др	Л	П	Др	Л	МН	Ср	Л

На основу вредновања величине утицаја планских решења на животну средину и елементе одрживог развоја, може се закључити да ће утицаји планских решења имати у највећој мери повољан утицај са аспекта животне средине. Са аспекта просторних размера велики број планских решења, по областима, имаће локални значај. У односу на вероватноћу утицаја, највећи број планских решења, по областима има извештан позитиван утицај на заштиту животне средине предметног подручја, уз активну примену мера заштите животне средине.

3. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И УНАПРЕЂЕЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ЦИЉУ СПРЕЧАВАЊА И ОГРАНИЧАВАЊА НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА

3.1. МЕРЕ У ТОКУ ИЗГРАДЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ ОБЈЕКТА

Изградња објеката и извођење радова, односно уређење простора у обухвату Плана може се вршити под условом да се не изазову трајна оштећења, загађивање или на други начин деградирање животне средине. Такође, коришћење планираних садржаја мора се одвијати на такав начин да се максимално умање потенцијални негативни утицаји на природне вредности, ваздух, воду и земљиште, на становништво и свеукупне услове живота у непосредном окружењу.

Током извођења радова на припреми терена, изградњи и реконструкцији објеката планирати и применити следеће мере заштите:

- Вршити редовно квашење запрашених површина и спречити расипање грађевинског материјала током транспорта;
- Утврдити обавезу санације земљишта, у случају изливања уља и горива током рада грађевинских машина и механизације;
- Отпадни материјал који настане у процесу изградње (комунални отпад, грађевински материјал и метални отпад, пластика, папир, старе гуме и сл.) прописно сакупити, разврстати и одложити на за то предвиђену и одобрену локацију;
- Материјал из ископа одвозити на унапред дефинисану локацију, за коју је прибављена сагласност надлежног органа;
- Транспорт ископаног материјала вршити возилима која поседују прописане кошеве и систем заштите од просипања материјала;
- Применити опште и посебне санитарне мере и услове предвиђене законом и другим прописима којима се уређују послови санитарног надзора, као и прибављене услове/сагласности надлежних органа и организација.

3.2. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ

3.2.1. Мере заштите природних ресурса

Мере заштите ваздуха

Заштита ваздуха ће се обезбедити кроз примену следећих мера:

- Применити Закон о заштити ваздуха и пратећа подзаконска акта;
- Коришћење еколошких енергената (електрична енергија, соларна енергија, биомаса, геотермална енергија) за грејање;
- Дефинисање и других мера заштите квалитета ваздуха кроз поступак процене утицаја на животну средину.

Мере заштите вода

У циљу заштите вода (површинских и подземних) успостављају се следеће мере заштите:

- Забрањено је испуштање отпадних вода у површинске и подземне воде које прелазе граничне вредности емисије - квалитет пречишћеног ефлуента мора задовољавати прописане критеријуме за упуштање у планирани канализациони систем насеља, односно крајњи реципијент;
- Забрањено је испуштање отпадних вода које су прекомерно термички загађене;
- Вршити прихват зауљених отпадних вода преко сепаратора уља и масти;
- Вршити биохемијско и механичко испитивање параметара квалитета отпадних вода;
- Обавезно очување квалитета површинских и подземних вода у складу са захтеваном класом;
- Контрола квалитета воде за пиће (физичко-хемијски и микробиолошки стандарди) од стране стручних служби на локалном нивоу;
- Поштовање услова и критеријума за унапређење и заштиту животне средине при уређењу водотока, а у зонама посебних природних вредности тежити остварењу „натуралне регулације“;
- Санација и ревитализација објеката и опреме водоводне инфраструктуре и изградња нових објеката у складу са санитарно-техничким условима изградње и уређења;
- Решавање снабдевања свих корисника водом у обухвату Плана упоредо са решавањем питања одвођења и третмана отпадних вода;
- До изградње планиране канализационе мреже и уређаја за пречишћавање отпадних вода, могућа је изградња нових и коришћење постојећих водонепропусних септичких јама;
- Забрана трајног депоновања отпада на целом подручју обухвата Плана због потенцијалног посредног загађивања подземних вода.

Мере заштите земљишта

Заштита земљишта најуже је повезана са заштитом ваздуха и воде, јер се многи од загађивача преко падавина, нагиба и пукотина у тлу и сл. преносе из вода у земљиште. Посебни услови и мере у функцији заштите земљишта су:

- применити биоразградиве материјале у зимском периоду за одржавање паркинга, улица и манипулативних платоа;
- примењивати мере којима се спречава расипање и развејавање прашкастих материја и отпада по околини, приликом манипулисања или привременог чувања:
 - У случају изливања опасних материја (гориво, машинско уље и сл.), загађени слој земљишта мора се отклонити и исти ставити у амбалажу која се може празнити само на, за ту сврху, предвиђеној локацији. На месту акцидента нанети нови, незагађени слој земљишта;
 - заштита функције земљишта, заустављање деградације земљишта и рекултивација деградираних површина;
 - забрана стихијског одлагања отпада на територији обухвата Плана и санација неуређених одлагалишта отпада-дивљих депонија, у циљу заштите земљишта;
 - спречавање непланског претварања пољопривредног у грађевинско земљиште, чиме је иницирана неадекватна промена намене простора.

Заштиту земљишта од потенцијалне деградације обезбедити адекватним одвођењем отпадних вода, као и предузимањем превентивних мера при претакању или претовару материја које имају загађујући карактер.

Привредна друштва, друга правна лица и предузетници који у обављању делатности утичу или могу утицати на квалитет земљишта дужни су да обезбеде техничке мере за спречавање испуштања загађујућих, штетних и опасних материја у земљиште, прате утицај своје делатности на квалитет земљишта, обезбеде друге мере заштите у складу са Законом о заштити земљишта и другим законима.

Власник или корисник земљишта или постројења чија делатност, односно активност може да буде узрок загађења и деградације земљишта, дужан је да пре почетка обављања активности изврши испитивање квалитета земљишта.

Забрањено је испуштање и одлагање загађујућих, штетних и опасних материја и отпадних вода на површину земљишта и у земљиште. Особине земљишта могу да се мењају само у циљу побољшања квалитета, у складу са његовом наменом.

Мере заштите од буке

Ниво буке унутар предметног простора усагласити са захтевима Уредбе о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини, који се односи на граничне вредности индикатора буке на отвореном простору „подручја за одмор и рекреацију, болничке зоне и опоравилишта, културно-историјске локалитете, велике паркове“ износе 50 dBA током дана, односно 40 dBA за ноћни период.

3.2.2. Услови и мере заштите природних добара

Део обухвата Плана се налази у границама режима заштите III (трећег) степена Националног парка „Фрушка гора“, а цео обухват Плана у заштитној зони Националног парка „Фрушка гора“, као и у просторном обухвату еколошки значајног подручја „Фрушка гора и Ковиљски рит“ (бр. 14) еколошке мреже Републике Србије. Обухват Плана се налази у подручју од међународног значаја за очување птица (IBA), у подручју од међународног значаја за очување биљака (IPA) као и у подручју од међународног значаја за очување дневних лептира (PBA) и припада Емералд подручју.

Мере заштите:

1. Све активности у заштићеном подручју морају се спроводити у складу са Законом о заштити природе, Законом о националним парковима и подзаконским документима у којима су дефинисани услови и мере забрањених, ограничавајућих и дозвољених радова и активности, за режим заштите III (трећег) степена и у заштитној зони Националног парка „Фрушка гора“, према којима се изградња објеката и инфраструктуре ограничава на потребе одрживог коришћења и управљања заштићеним подручјем, одржавање постојећих објеката, постојећу викенд зону и постављање подземних водова уз постојећу инфраструктуру, а промена намене површина ограничава на потребе ревитализације и унапређења природних станишта.
2. При уређењу коридора општинског пута и приступног пута ка манастиру испоштовати услове дате Просторним планом подручја посебне намене „Фрушка гора“:
 - Пратећу инфраструктуру (расвета, водови...) постављати само са једне стране пута;
 - Проширење приступног пута реализовати минимално без промене нарушавања остатка околних шума и шумског земљишта у Националном парку „Фрушка гора“;
3. При уређењу постојећег паркинга на улазу у манастирски комплекс:
 - Уређење постојећег паркинга на улазу у манастирски комплекс реализовати од природног материјала (камен, калдрма, шљунак и сл.);
 - У што већој мери очувати постојећу дрвенасту и жбунасту вегетацију;
 - Лоцирањем и уређењем паркинг простора обезбедити заштиту површина под вегетацијом од оцедних вода са паркинга;
 - Зауљене воде одвести са манипулативних асфалтних површина, до места одговарајућег предtretмана истих (преко сепаратора уља и таложника) пре упуштања у крајњи реципијент, како би се обезбедило поштовање граничних вредности емисије загађујућих материја у воде.
4. Прибавити одговарајуће сагласности надлежних органа за потребе промене намене земљиште које се односи на планиране коридоре путева и пешачких стаза које се налазе у границама Националног парка „Фрушка гора“;

5. Ограђивање у границама Националног парка „Фрушка гора“ је дозвољено искључиво транспарентним оградама, за чије постављање исходovati посебне услове заштите природе;
6. Обезбедити очување предеоне и биолошке разноврсности кроз заштиту и уређење предеоних елемената, односно кроз очување и одрживо коришћење природних и блископриродних површина, као и других површина са очуваном или делимично измењеном дрвенастом, жбунастом и травном вегетацијом;
7. Активности у простору ускладити са мерама заштите еколошке мреже Републике Србије, мерама утврђеним Просторним планом подручја посебне намене „Фрушка гора“ („Службени гласник АПВ“, број 8/19), међу којима је мера којом се ограничава изградња нових садржаја који су потенцијални извори повишеног нивоа буке, вибрација и/или узнемиравања живог света осветљењем, на удаљеност већу од 500 метара од границе Националног парка;
8. У границама Националног парка „Фрушка гора“ озелењавање вршити у складу са циљевима заштите природних вредности Националног парка, очувања биодиверзитета и функционалности екосистема фрушкогорског подручја:
 - Смањити негативне утицаје вештачких површина на микроклиматске карактеристике локалитета озелењавањем простора око објеката и засенчењем што већег дела вештачких/бетонских површина;
 - Избор врста за потребе садње зеленила, чија је улога побољшање еколошких услова на предметном простору, одредити у складу са педолошким, хидролошким и микроклиматским условима локалитета;
 - Ради унапређења еколошких функција локалитета, планирати комбиновање дрвећа и жбуња различитих висина (високо, средње високо и ниско);
 - Приликом планирања избора врста за озелењавање, ограничити удео једне врсте на 10% од укупног садног потенцијала (приликом садње дати предност избору већег броја биљних врста у односу на велике групе једне врсте дрвећа);
 - Озелењавање унутар предметног простора треба да фаворизује аутохтоне дрвенасте и жбунасте врсте као и примерке егзота за које је потврђено да се добро адаптирају датим условима средине, а по могућности, не спадају у категорију инвазивних (агресивних алохтоних) врста.
9. У границама Националног парка „Фрушка гора“ за потребе очувања строго заштићених и заштићених дивљих врста, обавеза је примене решења осветљења предметног простора тако да осветљење буде функционално и у што већој да мери смањи негативно дејство осветљења на живи свет:
 - Украсно осветљење објеката планирати у складу са интересима заштите фауне (одређени временски период осветљења, усмерени снопови, осветљење само карактеристичних делова, осветљење смањити на минимум током друге половине ноћи итд.);
 - Ради смањења утицаја на ноћне врсте летећих животиња, за изворе ноћног осветљења изнад нивоа приземља (тераса, степеништа итд.) изабрати моделе расвете за директно осветљење са заштитом од расипања светлости;
 - Код осветљења стаза и саобраћајница, светлосне снопове усмерити према земљи (применити светлосна тела чије техничко решење спречава осветљење горњих делова крошње);
10. У границама Националног парка „Фрушка гора“ планиране кровне површине подразумевају коришћење техничких решења којима се на најмању могућу меру смањује рефлексија сунчевог зрачења и промена микроклиматских услова, што подразумева ограничење употребе разних рефлектујућих површина. Осим за потребе одржања повољних микроклиматских услова, ограничење рефлектујућих површина значајно је за потребе заштите орнитофауне. Боја фасаде и крова не сме да одудара, односно да се истиче у односу на преовлађујуће боје простора.
11. У границама НП „Фрушка гора“ далеководне објекте и инфраструктуру изоловати и обележити тако да се на минимум сведе могућност електрокуције (страдања услед удара струје) и колизије (механичког удара у жице) летећих организама: носаче изолатора изоловати пластичним навлакама, изолаторе поставити на носаче у положају на доле, а жице обележити на упадљив начин.

Забрањено је:

1. Извођење радова и активности који могу имати значајан неповољан утицај на геоморфолошке, хидролошке и педолошке карактеристике, живи свет, животну средину, еколошки интегритет и естетска обележја предела;
2. Асфалтирање приступних путева који прелазе преко шумског земљишта;
3. Садити инвазивне биљне врсте (врсте наведене у тачки „8.6.3. Општи услови озелењавања и формирања нових зелених површина“);
4. Емитовање покретних светлосних снопова и светлосних снопова усмерених према небу нити украсно осветљење спољних делова објеката изнад висине крошње дрвећа;
5. Испуштање и одлагање загађујућих, штетних и опасних материјала, као и отпадних вода на површини земљишта и у земљиште;
6. Формирање позајмишта и експлоатација материјала (камена, песка, шљунка и сл.) са околног простора, ради обезбеђивања материјала за извођење грађевинских радова;
7. Одлагање било каквог отпада на простору заштићеног подручја Националног парка „Фрушка гора“;
8. Извођење радова који могу да проузрокују нестабилност и ерозију терена, загађење и угрозе начин коришћења околних објеката.

3.2.3. Услови и мере заштите непокретних културних добара

Подручје обухвата Плана налази се и у Просторно културно – историјској целини „Фрушка гора са манастирима и другим споменицима“ - непокретно културно добро од изузетног значаја.

У подручју обухвата Плана, у његовом северном делу, налази се непокретно културно добро, споменик културе од изузетног значаја - Манастир Старо Хопово (у даљем тексту Манастир. Манастир се налази на катастарској парцели број 495 КО Ириг која чини и ужу зону заштите непокретно културно добро од изузетног значаја. Ширу зону заштите чине следеће катастарске парцеле: део 85, 87, 88, 89, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 484, 485, 488, 489, 490, део 492, 493, 494, 495, 497, 498, 499, 500, 501, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 523, 524, 525, 528, 529, 530, 1719, 1720, 1721, 1722, 1723, 1724, 1725, 1726, 1727, 1728, 1729, 1737, 1738, 1739, 1740, 1741, 1742, 1743, 1744, 1745, 1746, 1747, 1748, 1749, 1952, 1953, 1954, 1955, 1956, 9737, 9754, 288/1, 288/2, 483/1, 483/2, 486/1, 486/2, 487/1, 487/2, 491/1, 491/2, 527/1, 527/2, 86/1, део 9737, део 9754 и део 9755/2 у КО Ириг. У обухвату Плана није у целости шира зона заштите Манастира. На основу Закона о културним добрима, заштићена околина непокретног културног добра ужива заштиту као и непокретно културно добро.

Непокретно културно наслеђа није само материјално сведочанство историје, традиције и стваралаштва, већ је и развојни потенцијал посматраног простора. Према Просторном плану подручја посебне намене „Фрушка гора“ неопходно је сачувати визуелне коридоре, у којима се не сме дозволити градња високих објеката који би заклонили визуру према елементима јединства и склада природе и људских творевина. Карактеристике културног добра: објекта, места, целине морају да буду задржане, при чему идентификација онога шта треба да буде сачувано и лимита могућих промена се дефинише непосредним укључивањем службе заштите.

Према Просторном плану подручја посебне намене „Фрушка гора“:

1) Посебни услови за заштиту манастирских комплекса су:

- у ужој зони заштите манастирских комплекса од изузетног значаја, могућа је доградња постојећих објеката и обнова недостајућих објеката у функцији манастира, а на локацијама где су постојали у фази пре оштећења у Другом светском рату, првенствено објеката економске намене, по посебним условима заштите, без угрожавања визура ка оригиналној структури манастира, визура на прилазу

манастирима, без повећања постојеће спратности у структури комплекса манастира односио максимално По+П+1 и уз обавезно поштовање наведених одредница за материјализацију и стилски израз.

- у ужој зони заштите манастирских комплекса могу се подићи вртови и ограде, помоћни приземни објекти до 20% бруто површине постојеће структуре објекта у манастиру и гробне капеле, по посебним условима заштите, чија архитектура и стилски израз одговара стилу манастирског комплекса, уз очување визура ка манастирском комплексу и поштовање свих наведених принципа материјализације;
- у зони заштићене околине манастирских комплекса без угрожавања визура ка манастирском комплексу и обавезно поштовање оригиналне материјализације дозвољена је изградња инфраструктурних објеката (нпр трафостаница, мернорегулационих станица, далековода и сл.), као и објеката туристичке инфраструктуре коју чине паркинзи, сувенирнице, објекти за пријем и боравак посетилаца и слично.

2) Археолошки локалитети:

- За археолошке локалитете важе одредбе Закона о културним добрима, које обавезују власника да пре предузимања било каквих земљаних радова обезбеди посебне услове од надлежне установе заштите културних добара.
- Ако се у току изградње открију до сада нерегистровани непокретни и покретни археолошки налази, инвеститор је у обавези да заустави радове, прибави мере заштите према посебним условима које ће издати надлежна установе заштите културних добара и омогући стручној служби да обави археолошка истраживања и документовање на површини са откривеним непокретним и покретним културним добрима.

Мере и услови заштите и коришћења непокретних културних добара и њихове заштићене околине према условима Републичког завода за заштиту споменика културе Београд су:

- Забрањује се раскопавање, рушење, преправљање, презиђивање, прерађивање и вршење било каквих радова који могу нарушити својства културних добара;
- Забрањује се коришћење или употреба културних добара у сврхе које нису у складу са њиховом природом, наменом и значајем, или на начин који може довести до њиховог оштећења;
- Забрањују се све интервенције које би битно утицале на измену морфологије терена у природном и историјском окружењу културног добра категорисаног од изузетног значаја и великог значаја за Републику Србију;
- Не дозвољава се постављање ваздушних електричних водова високог напона и друго ваздушно вођење инсталација и објеката у оквиру заштићених добара и њихове заштићене околине, а постојеће инсталације постепено каблирати под земљом у зони утврђених културних добара;
- Све грађевинске и друге активности, посебно на местима где се врши уклањање земље или врше ископи, денivelација, насипи и други земљани и грађевински радови, без обзира на дубину, подлежу условима и мерама заштите надлежног Завода за заштиту споменика културе, уз обавезно присуство и контролу археолога који ће вршити надзор над извођењем грађевинских и других радова.
- Забрањује се изградња великих инфраструктурних система и складишта;
- Забрањује се извођење радова којима се може угрозити статичка стабилност заштићених објеката;
- При пројектовању траса инфраструктурних система (водопривреде, енергетике, саобраћаја) настојати да се очува аутентичност окружења непокретних културних добара;
- У ужој заштићеној зони могу се планирати и предузимати радови на конзервацији, рестаурацији, адаптацији, санацији, ревитализацији, реконструкцији на основу прибављених посебних конзерваторских услова и одобрења за обнову културних добара издатих од стране надлежног Завода за заштиту споменика културе;
- Забрањује се складиштење отпадних и штетних материја;

- У оквиру парцела манастира, поред постојећих објеката (црква, јавни тоалет, гараже за механизацију и штале), дозвољена је изградња новог конака, максималне спратности Су+П, уместо привремених објеката монтажног конака и летње трпезарије, тако да визуелно не угрожава цркву;
- Дозвољава се формирање манастирског гробља на катастарско парцели бр. 508 са капелом, до 20m², без формирања куполе;
- Могуће је планирање оградања манастирских парцела;
- У заштићеној околини културног добра не планирати намене које својим капацитетом иницирају велики број стационарних корисника (посетилаца) и велики број паркинг места. Ограничити компатибилне намене које се могу наћи уз преовлађујућу, тако да се избегне формирање објеката који производе буку, омогућују оскудно одевање корисника и имају намену неусклађену са непосредном близином манастирског комплекса, као што су угоститељски објекти, интернати, и други објекти намењени смештају корисника, као и рекреативне терене за групне спортове (базен, забавни паркови, итд.);
- У циљу заштите амбијента, у оквиру заштићене околине манастира потребно је ограничити степен изграђености парцеле и заузетости парцеле, као и висину и волумен новоизграђених објеката. Планирати максималну висину новоизграђених објеката П+1.
- Да би се сачувало природно окружење, у оквиру парцела на којима је дозвољена нова изградња, потребно је обезбедити минимално 70% слободно озелењених површина;
- Не дозвољава се препарцелација у оквиру културног добра и његове заштићене околине;
- Уређење простора уз поток (јавна пешачка и бицикличка стаза) планирати уз сагласност представника Српске православне цркве за парцеле у њиховом власништву;
- Ако се у току извођења грађевинских и других радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, извођач радова је дужан да о томе обавести надлежни завод за заштиту споменика културе и предузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се чува на месту и положају у коме је откривен.

3.2.4. Мере енергетски ефикасне изградње

Основне мере за унапређење енергетске ефикасности односе се на смањење енергетских губитака, ефикасно коришћење и производњу енергије.

Неопходно је радити на развоју и коришћењу нових и обновљивих облика енергије и на подстицању градитеља и власника објеката да примене енергетски ефикасна решења и технологије у својим објектима ради смањења текућих трошкова. Енергетски ефикасна градња подразумева изградњу објеката тако да се обезбеди удобан и комфоран боравак у објекту у свим временским условима, са што мање утрошене енергије.

Повећање енергетске ефикасности обезбедити са:

- изградњом пешачких и бицикличких стаза за потребе обезбеђења комуницирања унутар обухвата Плана и смањења коришћења моторних возила;
- подизањем зеленила (смањује се загревања тла и ствара се природни амбијент за шетњу и вожњу бицикла);
- пројектовањем и позиционирањем објеката према климатским аспектима, изложености сунцу и утицају суседних објеката, подизањем зелених кровова, као компензација окупираном земљишту;
- коришћење топлотних пумпи у комбинацији са другим енергентима за производњу топлотне енергије (топлотне пумпе код ових система могу радити у режиму грејања зими, а у режиму хлађења у току лета тако да се постиже угодна и равномерна клима током читаве године);
- коришћењем алтернативних обновљивих извора енергије и централизованих система грејања и хлађења.

Ради повећања енергетске ефикасности, приликом пројектовања, изградње и касније експлоатације објеката, као и приликом опремања енергетском инфраструктуром, применити следеће мере:

- максимално користити нова техничка и технолошка решења у циљу енергетски ефикасније градње и употребе објеката;
- користити потенцијал обновљивих извора енергије локације - енергију сунца, подземних вода и сл.;
- оријентацијом и функционалним концептом објекта максимално искористити сунчеву енергију за загревање објекта (оријентација према јужној, односно источној страни света), груписати просторије сличних функција и сличних унутрашњих температура (нпр. помоћне просторије оријентисати према северу) и сл.;
- пројектовати облик објекта којим се може обезбедити што је могуће енергетски ефикаснији однос површине и запремине омотача објекта у односу на климатске факторе и намену објекта;
- обезбедити максимално коришћење природног осветљења, као и коришћење пасивних добитака топлотне енергије зими, односно заштите од прегревања у току лета адекватним засенчењем;
- оптимализовати величину прозора како би се смањили губици енергије, а просторије добиле довољно светлости;
- зеленилом и другим мерама заштитити делове објекта који су лети изложени јаком сунчевом зрачењу (на јужној и западној страни садити листопадно дрвеће, а на северној зимзелено);
- размотрити могућност постављања тзв. зелених кровова и фасада, као и коришћење атмосферских и отпадних вода;
- користити систем природне вентилације (вентилациони канали, прозори, врата, други грађевински отвори) тако да губици топлоте у зимском периоду и топлотно оптерећење у летњем периоду буду што мањи;
- при пројектовању термотехничких система предвидети елементе система грејања, климатизације и вентилације са високим степеном корисности;
- системе централног грејања пројектовати и изводити тако да се омогући централна и локална регулација и мерење потрошње енергије за грејање;
- употребљавати енергетски ефикасна расветна тела.

Пожељно је постављање соларних панела и колектора који се не прикључују на електродистрибутивну мрежу. За постављање соларних колектора и панела за сопствене потребе, инсталисане снаге до 50 kW за производњу енергије из енергије сунца, није потребно прибављати акт надлежног органа.

Инвеститори изградње објеката су дужни да грејну инсталацију сваког објекта предвиђеног за прикључење на неки од система снабдевања топлотном енергијом опреме уређајима за регулацију и/или мерење предате топлотне енергије. Нова постројења за производњу електричне и/или топлотне енергије, системи за пренос електричне енергије, дистрибуцију електричне и топлотне енергије и дистрибуцију природног гаса, морају да испуњавају минималне захтеве у погледу њихове енергетске ефикасности, а у зависности од врсте и снаге тих постројења, односно величине система.

Мере за даље побољшавање енергетских карактеристика објекта не смеју да буду у супротности са другим суштинским захтевима, као што су приступачност, рационалност и намеравано коришћење простора.

3.2.5. Општи услови и мере заштите од елементарних непогода, акцидентних ситуација и услови и захтеви за прилагођавање потребама одбране земље

Заштита од елементарних непогода

Заштита од елементарних непогода подразумева планирање простора у односу на могуће природне и друге појаве које могу да угрозе здравље и животе људи или да проузрокују штету већег обима, као и прописивање мера заштите за спречавање елементарних непогода или ублажавање њиховог дејства.

На предметној локацији могућ је земљотрес максималне јачине VII, односно VII-VIII степена сеизмичког интензитета према Европској макросеизмичкој скали (ЕМС-98). У односу на структуру тј. тип објекта, дефинисане су класе повредивости односно очекиване деформације и оштећења на објектима. Тако би се у смислу интензитета и очекиваних последица на посматраном подручју, за VII степен сеизмичког интензитета манифестовао „силан земљотрес“, а за VII-VIII степен „штетан земљотрес“. Мере заштите од земљотреса подразумевају правилан избор локације за градњу објеката, примену одговарајућег грађевинског материјала, начин изградње, спратност објеката и др., као и строго поштовање и примену важећих грађевинско техничких прописа за изградњу објеката на сеизмичком подручју. При пројектовању и утврђивању врсте материјала за изградњу или реконструкцију објеката обавезно је уважити могуће ефекте за наведени степен сеизмичког интензитета, како би се максимално предупредила могућа оштећења објеката под сеизмичким дејством.

Одроњавање земљишта нема велику учесталост и одвија се углавном као појединачна мања појава, али представља опасност за објекте који су изграђени близу лесних одсека. Подручје општине Ириг се налази у зони умереног до средњег интензитета еолске ерозије. Ризик од настанка и интензивирања ових процеса је, поред природних фактора, све чешће изазван људским деловањем.

Заштита објеката од атмосферског пражњења обезбеђује се извођењем громобранске инсталације у складу са одговарајућом законском регулативом.

За посматрано подручје није карактеристична изразита појава града, већ је оно подложно само повременим продорима олујних и градоносних облака.

На посматраном подручју доминирају ветрови из источног, североисточног као и северозападног правца. Основне мере заштите од ветра су дендролошке мере које подразумевају формирање одговарајућих зелених (ветрозаштитних) појасева одређених ширина, густина и врста дрвећа уз саобраћајнице и на местима где за то постоје услови.

Настајање пожара, који могу попримити карактер елементарне непогоде, не може се искључити без обзира на све мере безбедности које се предузимају на плану заштите. Узроци избијања пожара (на отвореном и затвореном простору) могу настати услед људске непажње, атмосферског пражњења (муња, гром), топлотног деловања сунца, експлозије и техничких разлога. Могућност настанка пожара је већа у насељеним местима која имају развијенију привреду, већу густину насељености, производне објекте и складишта робе и материјала са веома високим пожарним оптерећењем и сл. У погледу мера заштите од пожара, у фази пројектовања и изградње објеката са свим припадајућим инсталацијама, опремом и уређајима, применити мере заштите од пожара утврђене важећим законима, техничким прописима, стандардима и другим актима којима је уређена област заштите од пожара.

Заштита од акцидентних ситуација

Према подацима Министарства заштите животне средине на посматраном простору нема евидентираних севесо постројења/комплекса.

Планом се не планира могућност изградње севесо постројења. У случају изградње нових севесо постројења у непосредном окружењу Плана, која својим зонама утицаја могу потенцијално обухватати и угрожавати и подручје Плана, потребно је поштовати одредбе Правилника о садржини политике превенције удеса и садржини методологије израде Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса („Службени гласник РС“, број 41/10). Према овом Правилнику као полазни основ за идентификацију повредивих објеката разматра се удаљеност од минимум 1000 m од границе севесо постројења, односно комплекса, док се коначна процена ширине повредиве зоне-зоне опасности, одређује на основу резултата моделовања ефеката удеса. Такође, идентификација севесо постројења/комплекса врши се на основу Правилника о листи опасних материја њиховим количинама и критеријумима за одређивање врсте документа који израђује оператер севесо постројења, односно комплекса („Службени гласник РС“, бр. 41/10,51/15 и 50/18).

Заштита од ратних дејстава

За посматрани простор нема посебних услова и захтева за прилагођавање потребама одбране земље коју прописује надлежни орган.

У случају непосредне ратне опасности и у рату, све мере цивилне заштите (заштита људи и материјалних добара, померање становништва, збрињавање становништва и др.) спроводиће се у складу са Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, број 87/18) и прописима који регулишу ову област.

IV СМЕРНИЦЕ ЗА НИЖЕ ХИЈЕРАРХИЈСКЕ НИВОЕ У ПОСТУПКУ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Предметни План детаљне регулације је најнижег хијерархијског нивоа из домена урбанистичких планова, према Закону о планирању и изградњи, те нема основа за давање смерница за стратешке процене утицаја планских докумената за ниже хијерархијске нивое.

У обухвату Плана су дефинисане локације за које се обавезно израђује пројекат парцелације, односно препарцелације - за образовање парцела, односно површина јавне намене.

За објекте који могу имати негативне утицаје на животну средину, надлежни орган прописује потребу израде студије процене утицаја на животну средину, у складу са Законом о заштити животне средине, Законом о процени утицаја на животну средину, Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 69/05), као и Уредбом о утврђивању Листе пројекта за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 114/08).

V ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И МОНИТОРИНГ У ПОСТУПКУ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ПЛАНА

Програм праћења стања животне средине може бити саставни део постојећег програма мониторинга који обезбеђује орган надлежан за заштиту животне средине.

Континуирани мониторинг квалитета животне средине, који даје смернице за праћење промена параметара животне средине превасходно се односи на смернице за праћење на нивоу целокупне територије јединице локалне самоуправе.

Програм праћења стања животне средине у току спровођења Плана садржи, према Закону о стратешкој процени утицаја на животну средину, следеће:

- 1) опис циљева Плана;
- 2) индикаторе за праћење стања животне средине;
- 3) права и обавезе надлежних органа;
- 4) поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја.

Имајући у виду обухват Плана, постојеће стање и будуће садржаје, као и могуће утицаје на животну средину мониторинг се односи на:

- контролу квалитета ваздуха;
- контролу и праћење квалитета вода;
- праћење квалитета земљишта контролом концентрација загађујућих супстанци;
- контролу нивоа буке;
- сталну урбанистичко-грађевинску контролу лоцирања и изградње објеката.

1. ОПИС ЦИЉЕВА ПЛАНА

Општи циљ израде Плана јесте уређење и изградња подручја у оквиру обухвата Плана уз:

- спровођење одредби планских докумената вишег реда, кроз усклађивање са постојећим потенцијалима подручја, реалним потребама и програмским елементима, као и затеченим стањем на терену;
- стварање планског основа за уређење простора и изградњу објеката на грађевинском земљишту за: 1) комплекс Манастира Старо Хопово, 2) комплекс образовног центра, 3) комплекс винарије, 4) површине за изградњу кућа за одмор;
- дефинисање саобраћајних коридора и површина, као и површина, мрежа и капацитета јавне комуналне инфраструктуре и услова за прикључење на исте;
- дефинисање нових површина јавне намене, у складу са Законом о експропријацији;
- стварање планског основа за уређење и заштиту пољопривредног, шумског и водног земљишта у обухвату Плана;
- планирање простора у складу са мерама заштите природе, заштите културних добара и заштите животне средине;
- добара и заштите животне средине.

План не садржи посебне циљеве.

2. ИНДИКАТОРИ ЗА ПРАЋЕЊЕ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Мониторинг стања животне средине се врши систематским мерењем, испитивањем и оцењивањем индикатора стања и загађења животне средине, које обухвата праћење природних фактора, односно промене стања и карактеристика животне средине.

Имајући у виду дефинисане циљеве, врши се избор одговарајућих индикатора у изради стратешке процене, који је у планском периоду неопходно пратити како би се могла вршити оцена планских решења односно њихов позитиван утицај на подручје обухваћено Планом.

Предлог индикатора за праћење стања животне средине предлаже се на основу дефинисаних циљева стратешке процене и дат је у тачки II.3.

Мониторинг квалитета ваздуха

Законом о заштити ваздуха дат је законски оквир за проучавање и праћење квалитета ваздуха које за циљ има контролу и утврђивање степена загађености ваздуха, као и утврђивање тренда загађења, како би се правовремено деловало на смањењу штетних супстанци до нивоа који неће битно утицати на квалитет животне средине.

Подаци добијени у мрежама аутоматског и мануалног мониторинга квалитета ваздуха обрађују се, анализирају и интерпретирају у складу са важећим прописима:

- Законом о заштити ваздуха,
- Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха,
- Уредбом о одређивању зона и агломерација,
- Уредбом о утврђивању програма контроле квалитета ваздуха у државној мрежи,
- Правилником о начину размене информација о мерним местима у државној и локалној мрежи, техникама мерења, као и о начину размене података добијених праћењем квалитета ваздуха у државној и локалним мрежама.

У складу са чланом 8. Закона о заштити ваздуха оцењивање квалитета ваздуха врши се за следеће полутанте: **сумпор диоксид, азот диоксид и оксиде азота, суспендоване честице, олово, бензен, угљенмоноксид, приземни озон, арсен, кадмијум, никл и бензо(а)пирен.**

Захтеви квалитета ваздуха дефинисани за полутанте, који имају потврђен штетан утицај на здравље популације (граничне вредности, толерантне вредности, границе оцењивања и толеранције, циљне вредности и дугорочни циљеви) ближе су прописани Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха.

Додатно, прописане су и границе (критични нивои, циљне вредности) за поједине полутанте за заштиту вегетације (сумпор диоксид, азотни оксиди, озон).

Уредбом су дефинисани и прагови обавештавања и прагови упозорења за поједине полутанте, као и критични нивои за заштиту вегетације.

За наменска мерења појединих полутаната, у зонама и агломерацијама у којима се налазе различити извори емисије полутаната који могу утицати на ниво загађености ваздуха, прописане су максимално дозвољене концентрације (гасовите неорганске, органске и канцерогене материје, укупне суспендоване честице, укупне таложне материје и чађ).

Оцењивање квалитета ваздуха, на основу измерених концентрација загађујућих материја у ваздуху, врши се применом критеријума за оцењивање, у складу са Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха.

Мониторинг квалитета ваздуха врши се и на основним руралним локацијама ван непосредног утицаја значајних извора загађења ваздуха.

У складу са Законом о процени утицаја на животну средину, за објекте за које је потребна израда студије процене утицаја на животну средину, може доћи до успостављања додатних мерних места за праћење квалитета ваздуха у обухвату Плана.

За објекте за које се утврди да се не ради Студија процене утицаја на животну средину по Закону, по мишљењу надлежне службе за област заштите животне средине, а у складу са технологијом рада, утврђује се потреба вршења додатног мониторинга, посебно за праћење загађења ваздуха (у складу са важећом законском регулативом).

Мониторинг квалитета воде

Законом о заштити животне средине су дате и основне смернице заштите вода. Чланом 23. овог Закона дефинисано је да се заштита и коришћење вода остварује интегралним управљањем водама, предузимањем мера за њихово очување и заштиту у складу са посебним законом.

У циљу предузимања мера за ограничавање даљег загађивања и евентуално побољшања вода, од значаја је стално и систематско контролисање параметара квалитета површинских и подземних вода.

Оцену еколошког и хемијског статуса вода потребно је вршити у складу са:

- Правилником о утврђивању водних тела површинских и подземних вода,
- Правилником о референтним условима за типове површинских вода,
- Правилником о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода,
- Уредбом о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање,
- Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање.

За реке и језера одређује се еколошки статус, а за вештачка водна тела еколошки потенцијал.

Анализа квалитета подземних вода које се користе за водоснабдевање врши се на основу Правилника о хигијенској исправности воде за пиће.

Мониторинг квалитета земљишта

Обавеза успостављања систематског мониторинга земљишта на простору Републике Србије дефинисана је Законом о заштити животне средине, Законом о заштити земљишта, Уредбом о граничним вредностима загађујућих штетних и опасних материја у земљишту и Уредбом о систематском праћењу стања и квалитета земљишта.

Привредна друштва, друга правна лица и предузетници, који у обављању делатности утичу или могу утицати на квалитет земљишта, дужни су да обезбеде техничке мере за спречавање испуштања загађујућих, штетних и опасних материја у земљиште, прате утицај своје делатности на квалитет земљишта, обезбеде друге мере заштите у складу са Законом о заштити земљишта и другим законима. Власник или корисник земљишта или постројења чија делатност, односно активност може да буде узрок загађења и деградације земљишта, дужан је да пре почетка обављања активности изврши испитивање квалитета земљишта.

Забрањено је испуштање и одлагање загађујућих, штетних и опасних материја и отпадних вода на површину земљишта и у земљиште. Особине земљишта могу да се мењају само у циљу побољшања квалитета у складу са његовом наменом.

Праћење параметара квалитета земљишта је неопходно вршити у континуитету дуги низ година, на одређеним местима за које се утврди евидентна угроженост параметара стања животне средине.

Локације на којима је депонован незагађен материјал од ископавања (земља) не припадају контаминираним локацијама.

Предметном стратешком проценом предвиђа се праћење квалитета земљишта, односно вршење нултог мониторинга квалитета земљишта пре изградње нових објеката на подручју обухвата Плана. Након тога, периодично у складу са обавезама које ће проистећи из Студије утицаја пројекта на животну средину.

Државна мрежа локалитета успоставља се за праћење квалитета земљишта на нивоу Републике Србије на локалитетима на којима је дошло или може доћи до загађења земљишта и који су од посебног интереса за Републику Србију.

Мониторинг буке

Директива о заштити од буке 2002/49/ЕЦ и примена Уредбе о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини има за циљ да се спрече или смање штетни ефекти буке на становништво, као и да се формира адекватна база података на основу које ће се спроводити системске мере за смањивање буке. Систематском мерењу нивоа буке и дефинисању њене временске зависности, приступило се са циљем планирања звучне заштите и могућности оцене сметњи од буке.

Према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини дефинисане су граничне вредности индикатора буке по зонама, зависно од њихове намене. Највиши дозвољени нивои спољне буке L_{Aeq} у dB дати су у табели 11.

Табела 11: Највиши дозвољени нивои спољне буке L_{Aeq} у dB

Зона	Намена простора	Највиши дозвољени ниво спољне буке L_{Aeq} у dB (A)	
		дан	ноћ
1	Подручја за одмор и рекреацију, болничке зоне и опоравилишта, културно-историјски локалитети, велики паркови	50	45
2	Туристичка подручја, мала и сеоска насеља, кампови и школске зоне	50	45
3	Чисто стамбена зона	55	45
4	Пословно стамбена подручја, трговачко-стамбена подручја и дечија игралишта	60	50
5	Градски центар, занатска, трговачко административна управна зона са становима, зоне дуж аутопутева, магистралних и градских саобраћајница	65	55
6	Индустријска складишта и сервисна подручја и транспортни терминали без стамбених зграда	На граници ове зоне буке не сме прелазити дозвољене нивое у зони у којој се граничи	

3. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА

Када су у питању права и обавезе надлежних органа у вези праћења стања животне средине иста произилазе из Закона о заштити животне средине.

У остваривању система заштите животне средине Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, правна и физичка лица одговорна су за сваку активност којом мењају или могу променити стање и услове у животној средини, односно за непредузимање мера заштите животне средине, у складу са Законом о заштити животне средине.

Правна и физичка лица дужна су да у обављању својих делатности обезбеде: рационално коришћење природних богатстава; урачунавање трошкова заштите животне средине у оквиру инвестиционих и производних трошкова, примену прописа, односно предузимање мера заштите животне средине, у складу са законом.

Обезбеђење мониторинга

Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе у оквиру своје надлежности утврђене законом обезбеђују континуалну контролу и праћење стања животне средине (у даљем тексту: мониторинг), у складу са овим и посебним законима.

Мониторинг је саставни део јединственог информационог система животне средине. Влада доноси програме мониторинга на основу посебних закона.

Аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе доноси програм мониторинга на својој територији, који мора бити у складу са програмима вишег реда.

Садржина и начин вршења мониторинга

Мониторинг се врши систематским праћењем вредности индикатора, односно праћењем негативних утицаја на животну средину, стања животне средине, мера и активности које се предузимају у циљу смањења негативних утицаја и подизања нивоа квалитета животне средине.

Влада утврђује критеријуме за одређивање броја и распореда мерних места, мрежу мерних места, обим и учесталост мерења, класификацију појава које се прате, методологију рада и индикаторе загађења животне средине и њиховог праћења, рокове и начин достављања података, на основу посебних закона.

Овлашћена организација

Мониторинг може да обавља и овлашћена организација, ако испуњава услове у погледу кадрова, опреме, простора, акредитације за мерење датог параметра и СРПС стандарда у области узорковања, мерења, анализа и поузданости података, у складу са законом.

Обавезе загађивача

У контексту мониторинга загађивача, законом су прописане обавезе оператера постројења, односно комплекса који представља извор емисија и загађивања животне средине да преко надлежног органа, овлашћене организације или самостално, уколико испуњава услове прописане законом, обавља мониторинг, односно да:

- 1) прати индикаторе емисија, односно индикаторе утицаја својих активности на животну средину, индикаторе ефикасности примењених мера превенције настанка или смањења нивоа загађења,
- 2) обезбеђује метеоролошка мерења за велике индустријске комплексе или објекте од посебног интереса за Републику Србију, аутономну покрајину или јединицу локалне самоуправе.

Загађивач планира и обезбеђује финансијска средства за обављање мониторинга, као и за друга мерења и праћење утицаја своје активности на животну средину.

Влада утврђује врсте активности и друге појаве које су предмет мониторинга, методологију рада, индикаторе, начин евидентирања, рокове достављања и чувања података, на основу посебних закона.

Власник или корисник земљишта или постројења, чија делатност, односно активност може да буде или јесте узрок загађења и деградације земљишта, дужан је да у складу са Законом о заштити земљишта врши мониторинг земљишта, на начин да:

- 1) прикаже податке о квалитету земљишта пре почетка и по завршетку обављања активности,
- 2) прати промене на земљишту и у земљишту на прописан начин у зони утицаја својих активности,
- 3) податке о промени на земљишту и у земљишту достави Министарству надлежном за послове заштите животне средине и Агенцији за заштиту животне средине.

Достављање података

Државни органи, односно организације, органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, овлашћене организације и загађивачи су дужни да податке добијене мониторингом достављају Агенцији за заштиту животне средине на прописан начин.

Према Закону о заштити земљишта, овлашћено правно лице које врши мониторинг доставља Министарству надлежном за послове заштите животне средине и Агенцији за заштиту животне средине извештај о мониторингу државне мреже.

Надлежни орган аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, такође, достављају извештај мониторинга локалне мреже.

Загађивач земљишта извештај о мониторингу доставља надлежном Министарству, на територији аутономне покрајине надлежном покрајинском органу, јединици локалне самоуправе и Агенцији.

Санација и ремедијација

Правно и физичко лице које деградира животну средину дужно је да изврши ремедијацију или на други начин санира деградирану животну средину, у складу са пројектима санације и ремедијације, на које сагласност даје надлежно министарство.

Законски оквир

Мониторинг квалитета параметара животне средине дефинисан је следећим правним актима:

- Законом о заштити животне средине („Службени гласник РС” бр. 135/04, 36/09, 72/09, 43/11-УС, 14/16, 76/18, 95/18-др. закон и 95/18-др. закон);
- Законом о заштити ваздуха („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 10/13 и 26/21-др. закон);
- Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС”, бр. 11/10, 75/10 и 63/13);
- Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање („Службени гласник РС”, бр. 111/15 и 83/21);
- Законом о водама („Службени гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18-др. закон);
- Законом о водама („Службени гласник РС”, бр. 46/91, 53/93, 53/93-др. закон, 67/93-др. закон, 48/94-др. закон, 54/96, 101/05-др. закон, престао да важи осим одредаба чл. 81. до 96.);
- Уредбом о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС”, број 24/14);
- Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС”, бр. 67/11, 48/12 и 1/16);

- Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, број 50/12);
- Законом о заштити земљишта („Службени гласник РС“, број 112/15);
- Уредбом о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Службени гласник РС“, бр. 30/18 и 64/19);
- Законом о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“, број 96/21);
- Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС“, број 75/10);
- Правилником о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода („Службени гласник РС“, број 74/11);
- Правилником о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и садржини извештаја о извршеним мерењима („Службени гласник РС“, број 33/16);
- Правилником о обрасцу документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање („Службени гласник РС“, број 114/13);
- Правилником о обрасцу Документа о кретању опасног отпада, обрасцу претходног обавештења, начину њиховог достављања и упутству за њихово попуњавање („Службени гласник РС“, број 17/17) и др.

4. ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ ПОЈАВЕ НЕОЧЕКИВАНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА

Неочекивани негативни утицаји могу се јавити у следећим ситуацијама:

- могући негативни утицаји у случају неусвајања Плана;
- могући негативни утицаји при имплементацији Плана у фази реализације планираних намена, објеката и садржаја, а при одступању од одредби Плана;
- могући негативни утицаји реализованих намена и објеката (у редовном раду реализованих пројеката - објеката).

Неочекивани негативни утицаји у случају неусвајања Плана представљају потенцијалну опасност од непланског и неконтролисаног коришћења простора. Највећа опасност од појаве негативних, дугорочних, сложених, иреверзибилних утицаја и негативних ефеката, јесте деградација статуса, стања и капацитета животне средине и здравља становништва. Такође, постојеће стање, због нерешеног проблема одвођења отпадних вода представља угрожавајући фактор са аспекта заштите животне средине.

У случају неочекиваних негативних утицаја у поступку имплементације Плана и у фази реализације планираних намена, односно у случају извођења радова без услова и сагласности надлежних органа и институција, потребно је, у складу са важећом законском регулативом, спровести надзор и контролу и применити мере отклањања и минимизирања потенцијално настале штете, извршити санацију простора и применити мере ревитализације (ремедијације) и заштите животне средине.

Неочекивани негативни утицаји реализованих намена и објеката (у редовном раду реализованих пројеката - објеката, постројења, радова) се морају спречити спровођењем урбанистичких и техничких мера заштите, мера спречавања и отклањања насталих узрока, санацијом последица и успостављањем мониторинга животне средине.

За предметни План, од фазе припреме, израде материјала за рани јавни увид и нацрта Плана до коначног усвајања, процес процене утицаја стратешког карактера је спроведен, а у коначном циљу безбедне реализације планираних намена простора.

У наведеном процесу је утврђено да постоји могућност појаве неочекиваних негативних утицаја, са негативним ефектима и последицама по животну средину, те је прописан и начин поступања у случају таквих појава.

VI ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

1. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ

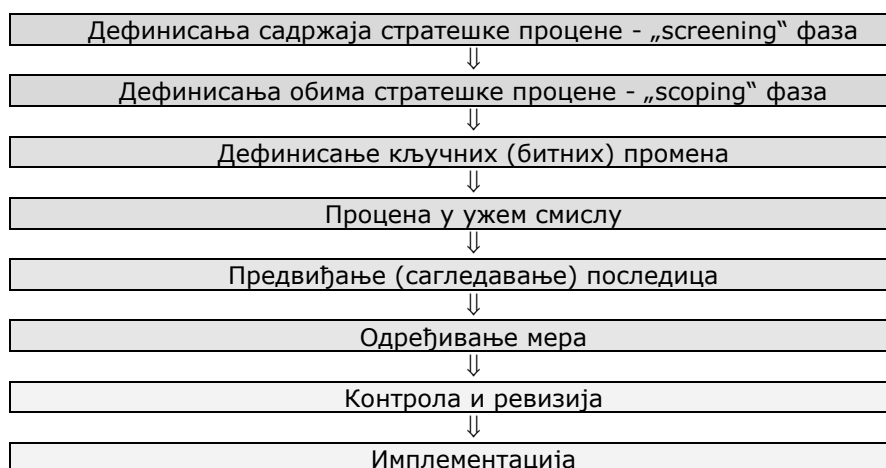
Основни методолошки приступ и садржај Извештаја о стратешкој процени утицаја одређен је Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину. Извештај је израђен на основу планске документације, расположивих статистичких података, као и података добијених за потребе израде Плана и Стратешке процене, као и валоризације терена.

У Елаборату су анализиране све Планом предвиђене активности, извршена је синтезна процена њихових утицаја и интеракција са утицајима окружења на природне ресурсе и живи свет, као и на животну средину и на основу утврђених валидних параметара дат је предлог адекватних превентивних и санационих мера заштите животне средине, у контексту реализације концепта одрживог развоја овог подручја.

Фазе израде Стратешке процене утицаја на животну средину су:

- Одлучивање о изради стратешке процене утицаја на животну средину, односно израда одлуке о потреби израде стратешке процене утицаја на животну средину као саставног дела одлуке о изради планског документа;
- Одређивање садржаја стратешке процене утицаја на животну средину, односно израда одговарајућег програмског основа за израду стратешке процене утицаја на животну средину (тзв. „scoring report“) у оквиру Плана;
- Израда Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Општи методолошки поступак који се користи приликом израде стратешке процене и припреме Извештаја о стратешкој процени састоји се из неколико општих фаза, и то:

Методолошки основ, за израду Извештаја, у ужем смислу, представљају методе научног истраживања (анализа и синтеза, компаративни метод, индукција и дедукција, статистички метод, картографски метод и др.), односно примењене методе праћења стања објекта, односно појава и процеса у простору, од извора загађења, притисака, стања и одговора (планског решења).

Истовремено са применом метода научног истраживања, коришћена су страна и домаћа искуства и упутства за примену „Стратешке директиве“, пре свега искуства из Европске Уније. Посебно су значајне методе из „Практичног упутства за примену ЕУ Директиве 2001/42/ЕС на урбанистичке и просторне планове“.

Анализирајући поступак израде Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину, може се закључити да се он састоји, условно говорећи, из четири фазе:

- Полазне основе, анализа и оцена стања;
- Процена могућих утицаја на животну средину;
- Дефинисање мера заштите животне средине и
- Успостављање програма праћења стања животне средине.

Не улазећи у детаљније елаборирање појединих фаза, потребно је нагласити да свака фаза има своје специфичности, и никако се не сме запоставити у поступку интегралног планирања животне средине.

Ограничења у спровођењу предложеног метода, су посебно била присутна у фази приказа постојећег стања, а то је недостатак квантификованих података за поједине параметре животне средине у обухвату Плана.

Примењени метод рада

Примењени метод рада заснива се на континуираном поступку усаглашавања процеса планирања са процесом идентификације проблема, предлога решења за спречавање и ублажавање, односно предлога мера заштите животне средине у свим фазама израде и спровођења планског документа.

Методологија се базира на поштовању Закона о заштити животне средине, а пре свега Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, који утврђује услове, начин и поступак процењивања утицаја појединих садржаја Плана на животну средину.

Стратешка процена предметног Плана ради се са циљем обезбеђивања заштите животне средине и одрживог развоја, интегрисањем основних начела заштите животне средине у поступак припреме, израде и доношења Плана, а на основу донете Одлуке о изради Стратешке процене.

Главни задатак Стратешке процене је да олакша благовремено и систематично разматрање могућих утицаја на животну средину на нивоу стратешког доношења одлука о плановима и програмима уважавајући принципе одрживог развоја.

Интегрисањем поступка стратешке процене утицаја у процес припреме, израде и доношења Плана омогућава се ефикаснија инструментализација стратешке процене утицаја на животну средину у просторном и урбанистичком планирању.

Садржај Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину, дефинисан је Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину и Одлуком о изради стратешке процене.

Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину планског документа представља завршни документ стратешке процене и саставни је део планског документа.

Садржина Извештаја дефинисана је у складу са одредбама члана 12. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину и има следећа поглавља:

1. Полазне основе стратешке процене;
2. Општи и посебни циљеви стратешке процене и избор индикатора;
3. Процена могућих утицаја плана на животну средину;

4. Смернице за израду стратешких процена на нижим хијерархијским нивоима и процене утицаја пројеката на животну средину;
5. Програм праћења стања (мониторинг) животне средине у току спровођења Плана;
6. Приказ коришћене методологије у изради Стратешке процене и тешкоће у изради Стратешке процене;
7. Приказ начина одлучивања;
8. Закључна разматрања до којих се дошло током израде Извештаја.

Примењена методологија заснована је на квалитативном и квантитативном вредновању животне средине на планском подручју, непосредном и ширем окружењу, као основе за валоризацију простора за даљи одрживи развој. Методологија се усавршава из године у годину и углавном је у сагласности са новијим приступима и упутствима за израду Стратешке процене у ЕУ.

У односу на дефинисане циљеве стратешке процене, врши се процена утицаја одабраних планских решења на животну средину.

2. ТЕШКОЋЕ ПРИ ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Уређење простора заснива се интегрисаном планирању простора, као и на хоризонталној и вертикалној координацији.

Хоризонтална координација подразумева повезивање са суседним општинским, регионалним и међународним територијама у току планирања, ради решавања заједничких задатака и остваривања интереса, као и повезивање и партиципацију свих учесника у просторном развоју.

Вертикална координација подразумева успостављање веза свих нивоа просторног и урбанистичког планирања и уређења простора, од националног, покрајинског, потом регионалног, и даље ка локалном нивоу.

Паралелно са тим, **Закон о стратешкој процени утицаја**, члан 4. дефинише 5 основних начела стратешке процене: **начело одрживог развоја, начело интегралности, начело предострожности, начело хијерархије и координације и начело јавности.**

Такође, ПП РС, као основни плански документ просторног планирања и развоја у Републици Србији, представља плански основ за израду и овог плана, а у погледу заштите животне средине припремљен је као одржив, са предвиђеним одрживим развојем у погледу равномерног регионалног развоја, заштите природе и биодиверзитета, развоја привреде, развоја инфраструктуре и унапређења квалитета живота.

У току израде Извештаја о стратешкој процени, поред недостатка одговарајућих смерница и упутстава, како је наведено у претходном поглављу, обрађивач се сусрео и са проблемом недостатка података о постојећем стању животне средине на простору у обухвату Плана, али с обзиром на представљене податке о квалитету медијума животне средине у непосредној близини обухвата Плана, било је могуће анализирати неко опште стање квалитета животне средине и у подручју обухваћеном Планом.

При оцени планских решења уочен је проблем у практичној примени индикатора. С обзиром на то да не постоје егзактни подаци о стању квалитета свих медијума на територији Плана, није утврђено нулто стање животне средине простора који је у обухвату овог Плана.

Такође, проблематика при изради стратешке процене огледа се и у раздвајању питања која су у домену (детаљне) процене утицаја на животну средину у односу на стратешке процене утицаја планских докумената на животну средину. Европске препоруке су да стратешка процена не треба да улази у претерану квантификацију, односно да је њена суштина у вредновању и поређењу алтернатива/опција са аспекта могућих значајних утицаја на животну средину, да је нагласак, када се ради о карактеру утицаја, на кумулативним и синергијским ефектима, да се спроводи једино за програме и планове јавног карактера итд.

VII ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА

Након доношења Одлуке о изради Плана, и као прва фаза израде Плана, урађен је Материјал за рани јавни увид, који је на основу Закона о планирању и изградњи, изложен јавности у периоду од 13.06.2021. до 27.06.2021. године.

У процесу одлучивања током израде Материјала за рани јавни увид и Нацрта плана била је укључена стручна јавност кроз присуство јавних предузећа и стручних органа и организација и у обухвату Плана, а сви су координисани од стране обрађивача Плана. Активности су дате у поглављу **Резултати претходних консултација са надлежним органима и организацијама у поглављу I.6.**

Стратешка процена утицаја Плана на животну средину, интегрисана је као процес у све фазе израде Плана чиме је било омогућено интегрисање циљева и принципа одрживог развоја у све фазе израде Плана (од почетних циљева, преко дефинисања стратешких опредељења и утврђивања планских решења), а са циљем спречавања или ограничавања негативних утицаја на животну средину, здравље људи, биодиверзитет, природна, културна и друга створена добра.

Сходно члану 18. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину омогућено је учешће заинтересованих органа и организација. У току израде Извештаја о стратешкој процени, орган надлежан за припрему плана доставља на мишљење Извештај о стратешкој процени органу надлежном за заштиту животне средине, заинтересованим органима и организацијама. Заинтересовани органи и организације дужни су да доставе мишљење у року од 30 дана од дана пријема захтева.

Такође, чланом 19. дефинисано је да је орган надлежан за припрему плана и програма обавезан да обезбеди учешће јавности у разматрању извештаја о стратешкој процени.

Јавни увид и јавна расправа за Извештај организује се по правилу у оквиру излагања Плана на јавни увид и одржавања јавне расправе у складу са Законом о планирању и изградњи и Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину.

VIII ИДЕНТИФИКАЦИЈА МОГУЋИХ ПРЕКОГРАНИЧНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Података о прекограничним утицајима нема, односно реализацијом планираних решења утицаји неће бити од међународног значаја. Уколико се појаве било какви негативни утицаји, пре свега узроковани акцидентним ситуацијама ширих размера, неопходно је обавестити надлежно Министарство које даље спроводи поступак (у складу са важећом законском регулативом).

IX ЗАКЉУЧЦИ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Проблематика заштите животне средине у Плану разматрана је у оквиру планског документа, али и Извештаја о стратешкој процени утицаја Плана на животну средину. Примењена методологија је описана у претходном поглављу и сагласна је са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину којим се дефинише садржина Извештаја о стратешкој процени утицаја.

Циљ израде Извештаја о стратешкој процени утицаја предметног Плана на животну средину је сагледавање могућих значајних негативних утицаја планских решења на квалитет животне средине и прописивање одговарајућих мера за њихово смањење, односно довођење у прихватљиве оквире (границе) дефинисане законском регулативом. Да би се постављени циљ могао остварити, било је потребно сагледати постојеће стање животне средине и планом предвиђене активности.

Стратешка процена утицаја Плана на животну средину интегрише еколошке, социјално-економске и био-физичке сегменте животне средине, повезује, анализира и процењује активности различитих интересних сфера и усмерава План ка решењима која су, пре свега, од интереса за вредности и квалитет животне средине.

Анализа и процена потенцијалних утицаја стратешког карактера превентивно делује у смислу спречавања еколошке штете у простору.

На нивоу Плана, процењени су потенцијални утицаји планираних намена и ефекти на животну средину, укључена је јавност и заинтересоване институције у процес одлучивања, а приликом доношења коначне одлуке биће узети у обзир добијени резултати и укључени у Извештај о стратешкој процени утицаја предметног Плана на животну средину.

На основу вредновања планских решења процењује се да планиране намене и имплементација Плана неће изазвати битне неповољне, еколошки неприхватљиве ефекте по природне вредности и животну средину, а који се не могу контролисати.

Предметни Извештај о стратешкој процени утицаја не може дати експлицитне одговоре на прихватљивост појединих планских решења. Таква планска решења морају се разрађивати и детаљно оцењивати приликом израде пројектне документације и студија процене утицаја објеката на животну средину.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Оцена Извештаја о стратешкој процени врши се на основу критеријума садржаних у Прилогу II Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10).

На основу оцене Извештаја, орган надлежан за послове заштите животне средине даје сагласност на Извештај о стратешкој процени, у складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Извештај о стратешкој процени саставни је део документационе основе плана, сходно члану 24. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

